

meridian

Zákaznický magazín JLV, a. s. | JLV Customer Magazine

**TURISTICKÁ PERLA
– KROMĚŘÍŽ**

THE PEARL OF TOURISM

– KROMĚŘÍŽ

**Nejlepší česká
golfistka je úspěšná
i ve světě**

**KLÁRA
SPILKOVÁ**

**The best Czech golfer
is successful in the
world**

**ČESKÝ TESAŘ
MÁ NABÍDKU
Z NOTRE DAME
CZECH
CARPENTER HAS
AN OFFER FROM
NOTRE DAME**

**NA VÝLET VLAKEM
DO TATER
TRIP TO THE TATRAS
BY TRAIN**

PO PŘEČTENÍ ČASOPIS
PROSÍM VRAŤTE!
PLEASE RETURN
AFTER READING!

Děláme koupelny, ve kterých se žije!

61x v ČR a 14x v SR

Navštivte některé z koupelnových studií
a využijte k nákupu aktuální akční nabídku,
více na www.koupelny-ptacek.cz.

koupelny

Vážený cestující, milí hosté, vítejte na palubě s naší gastronomickou službou. Věřím, že si najdete čas k přečtení podzimního čísla časopisu Meridian. Na titulní straně přinášíme opět známou českou osobnost, tentokrát ze světa golfu.

Klára Spilková je naší nejlepší golfistkou, která vstoupila mezi profesionály již v 16 letech a její příběh je inspirací pro mnohé talenty. Je také důkazem, že se věková hranice vrcholových sportovců stále snižuje. Kláru kromě jejích sportovních úspěchů těší i reprezentace České republiky na Olympijských hrách, za což jí patří velký dík. Vážíme si, že v tomto mladém olympijském turnaji budeme mít svého zástupce.

Jak jsme slíbili v minulém čísle, přinášíme rozhovor s umělcem Chemisem, který je světovou extra třídou v oblasti graffiti. Jeho Ukrajinská holčička, s kterou bleskově vstoupil do podvědomí všech, kteří odsuzují válku na Ukrajině, je bohužel stále aktuální. Nezbyvá než doufat a stále pomáhat k překonání zla na východě Evropy.

Náš časopis vás svými články dále přenesení do slovenských Tater, i do Kroměříže.

I ostatní články vám přinesou hodně zajímavého čtení, a tak vám jistě bude cesta ubíhat ve spojení s jídlem a pitím od nás mnohem rychleji.

Neboť s námi cesta chutná! ◉

Dear readers, dear guests, welcome onboard the train with our catering services! I believe you will find time to read the autumn issue of Meridian magazine. The front page features a well-known Czech personality again – this time someone from the world of golf.

Klára Spilková is our best golfer, who joined the ranks of professionals at the age of 16, and her story has been an inspiration for many talents. Her sports career is also a proof that the age limit of top athletes is constantly decreasing. In addition to her sporting achievements, Klára is pleased to represent the Czech Republic at the Olympic Games, for which she deserves our gratitude. We are honoured to have our representative in this Olympic tournament.

As we promised in the last issue, we bring you an interview with Chemis, who is a world extra class graffiti artist. His graffiti The Ukrainian Girl, with which he instantly entered the subconscious of all those who condemn the war in Ukraine, is unfortunately still relevant. We have no choice but to hope and continue to help overcome the evil in the east of Europe.

With its articles, our magazine will further transport you to the Tatra Mountains in Slovakia, to the town of Kroměříž.

The other articles will bring you a lot of interesting reading too, so your journey will certainly go by much faster in combination with the food and drinks served by our staff.

It is because the journey tastes great with us! ◉

**Váš / Best regards,
BOHUMÍR BÁRTA**

Generální ředitel JLV, a. s.
General Manager of JLV

JLV S NÁMI
CESTA
CHUTNÁ | THE WAY
IS TASTIER
WITH US

PRAVIDELNÉ DESTINACE LŮŽKOVÝCH, LEHÁTKOVÝCH A JÍDELNÍCH VOZŮ JLV REGULAR DESTINATIONS OF JLV SLEEPING, COUCHETTE AND DINING CARS

- jídelní vozy JLV | JLV restaurant cars
- SuperCity (Pendolino)
- railjet
- lehátkové a lůžkové vozy JLV | JLV couchettes and sleeping cars

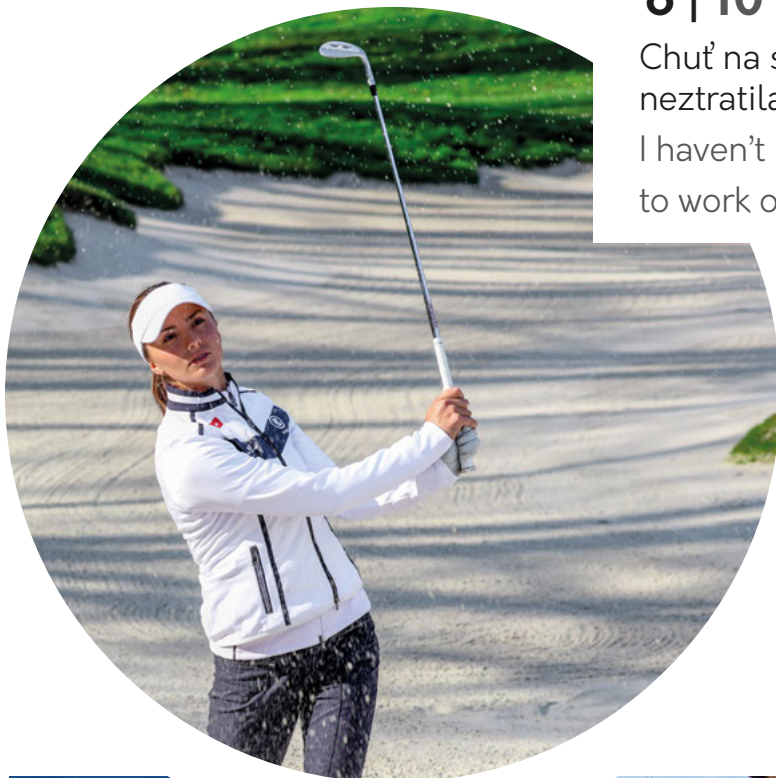

6 | 10

Chuť na sobě pracovat jsem neztratila!

I haven't lost the desire to work on myself!

16 | 18

Klenoty i zákoutí Hanáckých Athén

Jewels and secluded places of the "Athens of Haná region"

28 | 30

Tatry jako lék

Tatra Mountains as remedy

46 | 49

Bude český tesař pracovat na katedrále Notre Dame?

Will a Czech carpenter work at Notre-Dame?

60 | 63

Dodnes nepřekonaný Jiří Štancl

Still unsurpassed Jiří Štancl

Zákaznický magazín JLV, a. s. | JLV Customer Magazine 3/2022

Vychází v září 2022 | September 2022 Edition – Volně neprodejně | Not for sale

Vydává

Issued by

JLV, a. s., Chodovská 228/3
141 00 Praha 4-Michle
IČ: 45272298
DIČ: CZ45272298

Generální ředitel

General Manager

Bohumír Bárta
Tel.: +420 271 003 213
www.jlv.cz

MK ČR E 17561
ISSN 1802-7857

Vydavatelský servis

Publishing Service

Space 4U, s. r. o.
Ortenovo náměstí 1524/36
170 00 Praha 7-Holešovice

www.space4u.cz

Jednatel

Company Director

David Mikula

Šéfredaktor

Editor in Chief

Aleš Pohořal
a.pohoral@space4u.cz

Inzerce

Advertising

Dagmar Trávníčková
d.travnickova@space4u.cz
+420 606 631 091

Grafická úprava – koncept

Graphic Design – concept

Filip Prokeš

Redakční rada

Editorial Board

Karolína Slezáková,
Martin Janura,
Petr Pospíšil,
Václav Rubeš,
Jan Valeš

Překlad/Translation

Elena Caraus

DTP

Růžolící chrochtík, spol. s r. o.
Komenského 1100
252 30 Řevnice

Fotografie na titulní straně

Cover photo

Archiv Carolinum

Vydavatel neručí za obsah PR článků a inzerátů
The publisher does not guarantee the contents of PR articles and advertisements

CHUŤ NA SOBĚ PRACOVAT JSEM NEZTRATILA!

text: Antonín Ebr, foto: Archiv Carollinum,
Ondřej Půcha, Michaela Valášková,
klaraspilkova.cz

Dlouho byla považována za statistickou chybu českého ženského golfu! Proč? Velmi dlouho byla jediná, kdo se díky talentu a pílí prosadil v evropském a částečně i ve světovém měřítku. KLÁRA SPILKOVÁ je ve svých sedmadvaceti letech stále nejlepší tuzemskou golfistkou, ale na paty jí stále razantněji šlapou mladé Češky. Jak je na tlak připravena? Jak se jí žije a hraje ve Spojených státech? Jak řeší sociální síť? Jak má ráda cestování vlakem? Má z vlaku zajímavou historku? To vše i další zajímavosti prozradila v exkluzivním rozhovoru pro náš časopis.

V jaké fázi kariéry se podle vás nyní nacházíte?

„Osobně mám pocit, že je stále na čem pracovat a v čem se zlepšovat. I přesto, že hraji golf profesionálně již 12 let, ráda bych (ho) ještě pár let hrála, a tak jsem ráda, že cítím, že je stále prostor pro zlepšení.“

Máte po těch dvanácti letech na tour stále dostatek motivace?

„Myslím si, že to s tím hodně souvisí. Před čtyřmi lety mi pomohla i změna prostředí, kdy jsem z LET přestoupila na LPGA. S nejlepší tour na světě přišla

i větší motivace, chuť na sobě ještě víc makat a posouvat se.“

Liší se vaše hra od té před šesti lety, kdy jste vyhrála turnaj na LET?

„Řekla bych, že se má hra určitě trochu liší. Rozhodně jsem dnes zase o trochu lepší hráčka než tehdy, i když jsem tenkrát vyhrála turnaj. Byl to velký úspěch a podala jsem skvělý výkon. Přesto cítím, že jde hodně i o určitou herní konzistenci a být schopna zahrát dobré výsledky i na těch největších turnajích, což bych řekla, že se mi dnes daří víc, než

se mi to dařilo před šesti lety, přestože tehdy má hra byla skvělá. Za těch dvanáct let jsem poznala, že žádný rok není herně stejný, žádný měsíc ani turnaj nejsou stejné... Vždycky se to liší a je třeba se tomu umět přizpůsobit.“

Je pro vás důležité být nejlepší českou golfistkou?

„Neřekla bych nejdůležitější, ale samozřejmě celá ta léta na sobě pracuji, abych byla nejlepší, hrála svůj nejlepší golf a měla výsledky. A cením si toho, že tolik let patřím ke špičce českého golfu, protože to zároveň bylo a je to, co si přeji, a v některých věcech mi to hodně pomohlo a dalo. Vedlo to tam, kde jsem byla, ale i tam, kde jsem dnes.“

Cítíte na sobě stále silnější tlak mladých Češek?

„Nemyslím, že cítím úplně tlak. Naopak je to super a mám radost, že je tolik českých hráček, které letos hrají na LET a i na dalších tour. Cítím, že pro nás všechny je to taková zdravá motivace do dalších turnajů a let.“

Koho vidíte jako svou nejpravděpodobnější následovnici?

„Už dnes jich je spousta. Hráčky jako Jana Melichová, Sára Kousková, Tereza Melecká a Kristýna

Úspěch? Mít svůj cíl a jít za ním. Tvrdě pracovat a vytrvat...

Success? Set your goal and go for it. Work hard and persevere...

KDO JE KLÁRA SPILKOVÁ

Narozena: 15. 12. 1994

Bydliště: Praha a Greenville (USA)

Klub: Golf Club Erpet Praha

Vzdělání: Gymnázium Oty Pavla v Radotíně

Handicap při přestupu k profesionálům: +4

Členka PAAC: od 1. 1. 2010

Vybavení: hole Titleist, míče Titleist PRO V1

Záliby: lyžování, zimní i letní bruslení, čtení, hudba

Napoleaová mají velký potenciál. Ale je tu i mnoho dalších skvělých hráček a je jen na nich, zda se přidají a najdou svoji motivaci hrát špičkový golf.“

Jsou pro vás turnaje v Česku důležitější a svazující?

„Turnaje doma jsou vždy jiné než všechny ostatní. Ano, jsou pro mne v jisté míře i důležitější. Mám tu své sponzory, fanoušky a rodinu, před nimi mě ještě více motivuje podat co nejlepší výkon. Neřekla bych, že jsou turnaje doma úplně svazující, to záleží na nastavení, ale určitě je z nich cítit větší tlak na výsledek než na turnajích ostatních.“

Naučila jste se v Americe v golfu něčemu novému?

„V Americe jsem se toho naučila spousta, a nejen o golfu, ale také sama o sobě, jaké mám třeba limity

a co sama dokážu, za čím si jdu. Kvalita golfu je v USA neporovnatelně vyšší, takže i tomu jsem se musela hodně přizpůsobit a hledat cesty, jak být lepší v tom svém sportu.“

Máte stále nějaký vzor? Obdivujete některou z kolegyně?

„To je dobrá otázka. Určitě nějaký vzor mám, ale většinou jde spíš o hráčky, které mi jsou podobné ve smyslu fyzické a herní zdatnosti, jako třeba v délce ran. Je jednoduché obdivovat někoho, kdo je dvakrát větší a delší než vy, ale když tu dispozici nemáte, úplně vám to nepomůže. Proto spíš obdivuji ty hráčky, které jsou třeba stejně hubené jako já, ale zároveň mají sílu, pozorovat je třeba, jak pracují, trénují, v jakých těch aspektech hry jsou zdatnější... Když máte vedle sebe soupeřku, která je o ‚dvacet metrů delší‘ než vy, ta hra potom vypadá úplně jinak. Potřebujete potom mít jiné dovednosti hry a být zdatnější. Takže určitě je dobré učit se i od druhých a zvlášť na nejlepších tour světa.“

Jak se ztížilo přihlašování na turnaje LPGA s horší kategorií herní karty?

„Docela hodně. S kategorií karty, kterou mám, se nakonec dostanu tak na dva až tři turnaje. Na začátku roku jsem doufala, že těch turnajů bude víc.“

Jak často a ráda jezdíte vlakem?

„Jako malá jsem jezdila hodně a byla to docela sranda. Střední školu jsem totiž měla v Radotíně, takže jsem vždy na Smíchově naskočila na vlak a jela pár zastávek do školy. Měla jsem to moc ráda, protože si

REKORD DÍKY VĚKU

Klára Spilková jako nejmladší hráčka v historii Ladies European Tour naskočila mezi profesionály v pouhých 16 letech. Má za sebou účast na olympijských hrách v Riu v roce 2016 a v Tokiu v roce 2020. Své první vítězství na turnaji Ladies European Tour získala v roce 2017 na Lalla Meryem cupu v Maroku. Od roku 2018 je členkou nejvyšší světové ženské tour Ladies Professional Golf Association.

tam člověk hezky odpočinul. Můžete si číst, dívat se z okna anebo mít čas jen sama na sebe.“

Máte z vlaku nějakou zajímavou historku?

„Na to, že jsem vlakem jezdila docela dost často, tak se přiznám, že nějakou úplně zajímavou historku nemám. Jen si pamatuju jednu, když mi brácha namaloval takový obrovský obraz, a právě jsme ho převáželi vlakem, když se nám tam skoro nevešel... To byla sranda! Ale nakonec jsme to zvládli – my i obraz.“

Zažila jste v současné době problém v cestování?

„Léto a začátek podzimu trávím v Americe a musím říct, že se nám tu cestuje dobře. Dorazila nám všechna zavazadla a mezi turnaji jezdíme autem, což je vždy mnohem příjemnější než přelétání. Když jsem ale přiletěla na turnaj LET v Berouně, nedorazily mi golfové hole. To je vždy nepříjemná komplikace, kdy doufáte, že vám hole dorazí nepoškozené a hlavně co nejdříve.“

Jak vám vyhovoval život v Sarasotě na Floridě?

„Sarasota mi za ty čtyři roky velmi přirostla k srdci a už tam navždy zůstane. Okolnosti mě ale bohužel přiměly se přestěhovat, a tak jsem se přesunula. Nyní mám svou základnu v Greenville v Jižní Karolině a je to tam zase úplně jiné a moc krásné. Těším se, že zase objevím nový kus světa a poznám další fajn lidi.“

Jak často se vidíte se sestrami Kordovými nebo třeba Sandrou Gal, která má také české kořeny?

„Letos jsem se se sestrami Kordovými viděla málo, protože jsem nehrála víc na LPGA turnajích, ale se Sandrou se vidáme anebo si aspoň voláme hodně často, protože patří mezi mé nejlepší kamarádky.“

Jak je pro vás důležitý start na olympijských hrách?

„Hodně, protože to jsou prostě olympijské hry. Pro sportovce i pro diváky je to sportovní svátek a líbí se mi, jak tyto hry všechny lidi semknou. Je tam cítit ta národní hrdost. Zároveň vnímám, jak golfu, ale i nám hráčům, pomohl návrat na olympijské hry. Více přitáhl pozornost a získal si i fanoušky z řad negolfistů. Mám tu čest, že jsem startovala již dvakrát na hrách, a byla pro mne obrovská pocta reprezentovat svou zemi a zároveň dělat svůj sport, který miluji.“

Jak jsou pro vás zajímavé a inspirující sociální sítě?

„Pro mne osobně jsou obojí. Mám ráda fotografie i různé inspirativní příběhy, takže sama sleduji zajímavé lidi a nechávám se inspirovat na své cestě. Zároveň mě baví i tvořit a svým příběhem inspirovat třeba zase další lidi.“

Existuje něco, co byste na sociální síti nikdy nezveřejnila?

„Ano, určitě by se našlo pár věcí, ale záleží na tom, jak to má každý nastavené, v jakém duchu si svůj účet vede a co všechno chce prezentovat. V tomhle jsou sociální sítě skvělé, ale na druhé straně i nebezpečné, takže je třeba mít v tom jasno a být si vědom, co chci říct a co ne, aby vám to zpětně neublížilo. Z mého hlediska je určitě důležité vystupovat v té své pravdě, jací opravdu jste, ale ne vždy to musí být úplně všechno.“

Jak vypadají vaše meditace, které jste na sebe nedávno prozradila?

„Na meditaci je krásné, že může být velmi různorodá. Můžete medítovat v tichu, vsedě, při tanci, hudbě, klidně i při procházce přírodou. Já jsem se za dobu, co se meditacím věnuji, naučila spoustu technik a většinou si vybírám podle pocitu, co mi

zrovna sedí či pomáhá anebo na co mám chuť.“

Přítel Sean vám občas nosí hole. Už jste se pohádali?

„Ne. Sean mi hole nosí tento rok docela často a jsem ráda, jak to mezi námi hezky funguje. Máme takový vzájemný respekt k sobě nejen na hřišti, ale i v životě. Je to vše o komunikaci a je fajn řešit ty věci, když se dějí. Je to pro mě také škola, co potřebuji anebo co by mi pomohlo, ale Sean je hodně vnímavý a empatický. Zároveň má zkušenosti z doby, kdy jeho bratr hrál na mužské PGA Tour a on mu dělal caddieho. Zná skvěle moji hru, protože spolu hodně hrajeme, a dokáže mne jak motivovat, tak i uklidnit. Jsme skvělý ,tým‘.“

Jak je pro vás důležité mateřství?

„Tak matka ještě nejsem (smích), takže to můžu zatím těžko posoudit, ale určitě bych jednou byla ráda matkou a měla děťátko.“

Máte ještě nesplněný golfový i negolfový sen?

„Ano, i po těch letech by se tam golfový i negolfový sen ještě našel. Ty golfové si nechám pro sebe. U těch negolfových... Osobně moc ráda cestuju, takže mám ještě plno snů a míst, kam bych se ráda podívala. Moc ráda poznávám nová místa, kulturu a lidi. To mi dělá radost daleko větší než cokoli materiálního.“ ○

I HAVEN'T LOST THE DESIRE TO WORK ON MYSELF!

text: Antonín Ebr, photo: Archiv Carollinum, Ondřej Pýcha, Michaela Valášková, klaraspilkova.cz

WHO IS KLÁRA SPILKOVÁ

Born: 15 December 1994

Residence: Prague (Czech Republic) and Greenville (USA)

Club: Golf Club Erpet Prague

Education: Ota Pavel High School in Radotín

Handicap when moving to professionals: +4

Member of PAAC: since 1 January 2010

Equipment: Titleist golf clubs, Titleist PRO V1 balls

Hobbies: skiing, winter and summer skating, reading, music and walking in the countryside.

She was considered a statistical error of Czech women's golf for a long time! Why? For a very long time, she was the only lady who, thanks to her talent and hard work, broke through and established herself on a European scale and partly on a global one. At the age of twenty-seven, KLÁRA SPILKOVÁ is still the best golfer in the Czech Republic, but young Czech women are increasingly hot on her heels. Is she prepared for the pressure? How does she feel about living and playing in the United States? How does she deal with social networks? Does she like travelling by train? Does she have any interesting stories from train journeys? She reveals all these and some other interesting facts in an exclusive interview for our magazine.

What career stage do you think you are at now?

"Personally, I feel that there is still something to work on and something to improve. Even though I've been playing golf professionally for twelve years now, I'd like to play for a few more years, so I'm glad that I feel there's still room for improvement."

After those twelve years, do you still have enough motivation for the tour?

"I think that has a lot to do with it. A change of the environment helped me four years ago, when I moved from the Ladies European Tour (LET) to the Ladies Professional Golf Association (LPGA). The best tour in the world gave me greater motivation, the desire to work even harder and move forward."

Is the way you play now different from the one you played six years ago when you won the LET tournament?

“I would say that the way I play now is definitely a little different. I am surely a bit better player today than I was then, even though I won the tournament back then. It was a great success and I gave a great performance. Nevertheless, I feel that, to a large extent, it is also about a certain game consistency and being able to show good results even in the biggest tournaments. Which I would say I’m doing better today than I was six years ago, even though the way I played was great back then. In those twelve years, I have learned that no year is the same in terms of playing, no month or tournament is the same... It’s always different and you have to be able to adapt to it.”

Is it important to you to be the best Czech female golfer?

“I wouldn’t say it is the most important thing but, of course, for all those years I’ve been working on

myself to be the best, play my best golf and get results. And I value the fact that for so many years I have belonged to the top of Czech golf, because at the same time it has been what I wish for, helped me in some things and given me a lot. Not only had it led me to where I was, but it has also brought me to where I am today.”

Do you feel more and more pressure from young Czech female golfers?

“I don’t think I fully feel the pressure. On the contrary, it’s great and I’m happy that there are so many Czech golfers who are playing at LET and other tours this year. I feel that for all of us it is such a healthy motivation for the coming tournaments and years.”

Who do you see as your most probable successor?

“There are already a lot of them today. Players like Jana Melichová, Sára Kousková, Tereza Melecká and Kristýna Napoleaová have great potential. But there are also many other great players and it’s up to them to join and find their motivation to play top golf.”

Are tournaments in the Czech Republic more important and binding for you?

“Tournaments at home are always different from all the others. Yes, they are more important to me to a certain extent. There are my sponsors, fans and family here, which motivates me even more to show them my best performance. I wouldn’t say that the tournaments at home are completely binding. It depends on the settings, but I definitely feel more pressure for the result than at other tournaments.”
Did you learn anything new about golf in America?
“I learned a lot in America, and not only about golf, but also about myself, what my limits are, what I can do and what I’m going for. The quality of golf in the USA is incomparably higher, so I had to adapt a lot to that as well and look for ways to be better at my sport.”

Během turnaje v Berouně

During the tournament in Beroun.

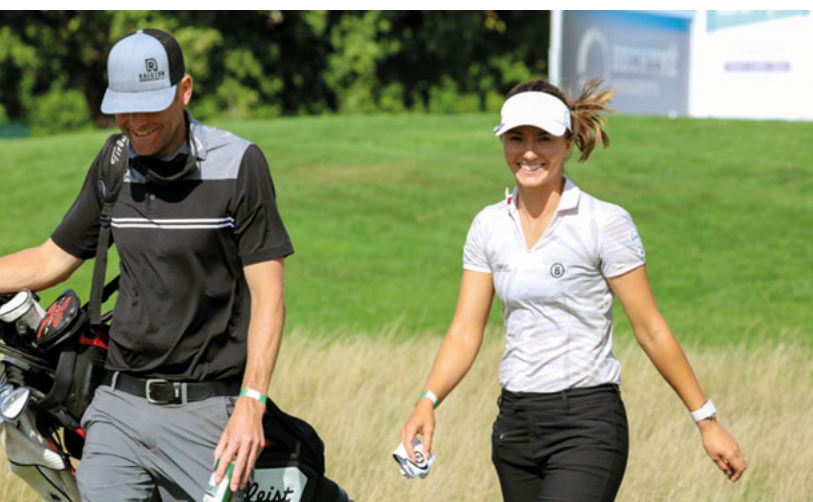

Vlastní elegantní švih.
Her elegant swing.

Is there still anyone you take an example from? Do you admire any of your colleagues?

“That is a good question. I definitely have a certain example, but mostly it’s rather about players who are similar to me in terms of physical and playing prowess, such as the length of shots. It’s easy to admire someone who is twice bigger and “longer” than you, but if you don’t have that disposition, it won’t help you much. That’s why I rather admire those players who may be as thin as me, but at the same time they have strength; I watch how they work and train, in which aspects of the game they are more proficient... When by your side there is

S nosičem holí a přítelem Seanem
With her boy-friend Sean, who carries golf clubs.

a competitor who is “twenty meters longer” than you, then the game looks completely different. You then need to have different playing skills and be fitter. So it’s definitely good to learn from others, especially on the best tours in the world.”

How much harder has it become to enter LPGA tournaments with a lower playing card category?

“Quite a lot harder. With the card category that I have, I will eventually get to two or three tournaments. At the beginning of the year, I hoped that there would get to more tournaments.”

How often do you travel by train? Do you like it?

“As a child I travelled by train a lot and it was quite fun. I went to secondary school in Radotín, so I always jumped on the train at Smíchov railway station and went a few stops to school. I liked it very much because it was very relaxing there. You can read, look out of the window or have time just for yourself.”

Do you have any interesting stories from the train?

“Despite the fact that I used to travel by train quite often, I must admit that I don’t have any special stories. I just remember one time when my brother painted me such a huge picture, which we were transporting on the train, it hardly fit in the carriage. That was funny! But in the end we managed it, I mean – we and the painting.”

Have you recently experienced any problems while travelling?

“I spend the summer and the beginning of autumn in America, and I must say that we feel good travelling here. All our luggage has arrived and we drive between tournaments, which is always much more pleasant than flying over. But when I flew to the LET tournament in Beroun, my golf clubs did not arrive. This is always an unpleasant complication when you hope that the golf clubs will arrive undamaged and, above all, as soon as possible.”

How did you find living in Sarasota, Florida?

“Sarasota has become very close to my heart over the past four years and will stay there forever. Unfortunately, circumstances forced me to move, so I moved. I am now based in Greenville, South Carolina and it is completely different and very beautiful there. I’m looking forward to discovering a new part of the world and meeting other nice people”

How often do you see the Korda sisters or Sandra Gal, who also has Czech roots?

“I haven’t seen much of the Korda sisters this year because I haven’t played much at LPGA tournaments, but Sandra and I meet or at least call each other a lot because she’s one of my best friends”

How important is the start at the Olympic Games to you?

"It is very important, because it's just the Olympics. It's a sports special event both for the athletes and for the spectators, and I love how these games bring everyone together. You can feel the national pride there. At the same time, I perceive how the return to the Olympic Games helped golf itself as well as us players. Golf attracted more attention and gained fans among non-golfers. I'm honoured to have competed twice at the Games. It was a great honour for me to represent my country and at the same time do my sport, which I love."

How interesting and inspiring are social networks for you?

"For me personally, it's both. I like photos and various inspiring stories, so I myself follow interesting people and let myself be inspired on my journeys. At the same time, I also enjoy creating and inspiring other people with my stories."

Is there anything you would never post on a social network?

"Yes, there are definitely a few things would never post, but it depends on how people set up their accounts, in what spirit they manage them and what they want to present. This is great about the social media, but on the other hand, it's also dangerous, so you need to be clear about it and be aware of what you want to say and what you don't, so that it doesn't backfire on you. From my point of view, it's certainly important to be yourself and appear as you really are, but you shouldn't always show everything."

What do your meditations look like, which you recently revealed about yourself?

"The beautiful thing about meditation is that it can be very varied. You can meditate in silence, sitting, while dancing, listening to music, quietly and even while walking in the countryside. I've learned a lot of techniques during the time I've been meditating, and I usually choose what suits me, helps me, or what I'm in a suitable mood for."

Your boy-friend Sean sometimes carries your golf clubs. Have you ever had an argument?

"No, we haven't. Sean has been carrying my golf clubs quite often this year and I'm glad that things work well between us. We have such mutual respect for each other not only in the field but also in life. It's all about communication and it's nice to deal with things as they happen. It's also a school for me, what I need or what could help me, but Sean is very perceptive and empathetic. At the same time, he has experience from the times his brother played at the

RECORD DUE TO AGE

As the youngest player in the history of the Ladies European Tour, Klára Spilková jumped into the ranks of professionals at the age of just 16. She has participated in the Olympic Games in Rio in 2016 and in Tokyo in 2020. She won her first victory on the Ladies European Tour in 2017 at the Lalla Meryem Cup in Morocco. Since 2018, she has been a member of the world's top women's tour, the Ladies Professional Golf Association.

men's PGA Tour and he caddied for him. He knows very well the way I play, because we play together a lot, and he can motivate me as well as calm me down. We are a great 'team'."

How important is motherhood to you?

"Well, I'm not a mother yet (laughs), so it's hard for me to judge, but I would definitely like to be a mother and have a baby one day."

Do you have an unfulfilled golf or non-golf dream?

"Yes, even after all those years, I still find some golfing and non-golfing dreams. I'll keep the golfing ones to myself. As for the non-golfing ones... I personally like to travel a lot, so I still have a lot of dreams and places I would like to see. I really like getting to know new places, culture and people. That gives me joy far more than anything material." ●

MÁK

POCHOUTKA SLOVANŮ

text a foto: Czech Specials

Rostlina radosti, květina úlevy, to jsou jména, která byla již před třemi tisíci let dávana máku, potvrzené cílené pěstování je však známo již šest tisíc let př. n. l. Staří Sumerové, Arabové, později i Řekové a Římané mák, ale hlavně opium, které je výronem z nezralých makovic, používali k léčení, tišení bolestí a také mu samozřejmě hojně propadali.

Škvábky jsou starý postní pokrm z brambor, který najdeme v různých podobách skoro ve všech krajích. Sypou se mákem, nebo se na ně dávají povidla, někde se masí máslem, v dalším kraji se zase opékají na sádle.

Tato olejina se u nás pěstovala už ve středověku, převážně v klášterních zahradách, kde ji mniši používali nejen k léčení, ale i v kuchyni. Mák se objevoval už i v prvních kuchařských knihách. Velké

rozšíření máku v Čechách se datuje na začátek 19. století. Tehdy ve Středomoří pomrzly olivovníky a mák začal plnit také svoji roli významné olejiny. V současné době je Česká republika největším evropským pěstitelem a vývozcem máku.

MÁK V KUCHYNI

Snad nejvíce receptů s mákem najdeme ve slovanských kuchyních, jako je polská, ruská a samozřejmě hlavně česká kuchyně. Mák se dá tedy určitě zařadit coby jedna z hlavních typických slovanských surovin.

Na světě se vyskytuje asi 150 druhů máku, v Čechách a na Moravě se pěstuje mák se semínky šedými, modrými, hnědými a bílými. Hnědý mák chutná po slunečnicovém semínku, bílý mák má zase jemnou oříškovou chuť a ta se nejvíce zvýrazní ve sladkých jídlech. Nejčastěji se ale v české kuchyni setkáme s mákem modrým.

V české kuchyni najdeme bezpočet sladkých jídel s mákem. Mákem se sypou vařené široké nudle, bramborové šišky, bramborové škvábky, bramborové placky i zajímavá specialita zvaná čápy s mákem. Bez mletého máku se neobejdou ani vyhlášené české moučnický. Dává se do náplně závinů, nechybí ve vyhlášených kynutých buchtách ani v koláčích. Pečou se makové dorty a kynuté nebo třené makovce. Mákem se sypou sladké i slané rohlíky a vaří se z něj i vynikající zmrzlina. Objevíte-li na jídelním lístku českých restaurací některou specialitu, na které mák nesmí chybět, neváhejte a vyzkoušejte je!

Speciality s mákem nabízí např. **Hotel Horizont v Peci pod Sněžkou**, který má ve své stálé nabídce *bramborové špalíčky s mákem a cukrem*. V **Hostinci u Vlachů v Jamné** zase můžete ochutnat *bramborové placky s povidly, máslem a mákem* a v **EFI Hostinci v Brně** vám nabídnou *šulánky s mákem a povidlovou omáčkou*.

Zajímavé tipy na recepty s mákem najdete také na našich webových stránkách:

www.czechspecials.cz.

Ochutnejte Česko! O

POPPY

THE SLAVS' DELICACY

text and photo: Czech Specials

“The plant of joy”, “the flower of relief” – these are the names that were given to the poppy as early as 3 thousand years ago, but its targeted cultivation has been confirmed as early as 6 thousand years BC. The ancient Sumerians, Arabs, and later the Greeks and Romans used poppies for healing and pain relief, but it was mainly opium, which is the exudation from unripe poppy, and of course many of them became addicted to it.

Patents are a regional specialty from Moravia. They are delicious pancakes made from boiled potatoes, roasted on the hotplate, greased with hot lard, spread with plum jam, covered with a layer of poppy seeds with sugar and finally folded or rolled. They are served hot or cold, as a main course or as a dessert.

This oil plant was grown in our country as early as in the Middle Ages, mainly in monastery gardens, where monks used it not only for healing, but also in cooking, and thus the poppy appeared in the first known cookbooks. The great spread of the poppy in Bohemia dates back to the beginning of the 19th century, when olive trees froze in the Mediterranean area and the poppy began to fulfil its role as an important oil-bearing crop. Currently, the Czech Republic is the largest European grower and exporter of poppies.

POPPY IN CUISINE

Perhaps the most recipes with poppy seeds can be found in Slavic cuisines, such as the Polish, Russian and, of course, the Czech one. So poppy seeds can definitely be classified as one of the main typical Slavic ingredients.

There are about 150 types of poppies in the world. In Bohemia and Moravia, poppies with grey, blue, brown and white seeds are grown. Brown poppy seeds taste like sunflower seeds, while white poppy seeds have a subtle nutty flavour that is best highlighted in sweet dishes. However, it is the blue poppy that we see most often in the Czech cuisine.

There are countless sweet dishes with poppy seeds in Czech cuisine. Boiled wide noodles, potato “cones”, potato gnocchi “šklubánky”, potato pancakes and an interesting specialty called *Storks with Poppy* are sprinkled with poppy seeds. Many famous Czech desserts cannot do without ground poppy seeds either. They are added to the filling of strudels and used in famous leavened buns and pies. There are poppy cakes, leavened pies and pies rubbed with poppy-seed. Sweet and savoury bread rolls are sprinkled with poppy seeds, and even delicious ice cream is made with it. If you see a specialty that includes poppy seeds on the menu in a Czech restaurant, do not hesitate to try it!

Specialties with poppy seeds are offered, for example, by the **Horizont Hotel in Pec pod Sněžkou**, which has *Potato Dumpling Wedges with Poppy Seeds and Sugar* on its regular menu. In **Hostinec u Vlachů in Jamná** you can taste *Potato Pancakes with Plum Jam, Butter and Poppy Seeds*, and in **EFI Hostinec in Brno** you will be offered *Shulanky (potato dumpling cones) with Poppy Seeds and Plum Jam Sauce*.

You can also find interesting tips for recipes with poppy seeds on our website: www.czechspecials.cz.

Try the taste of Czechia! O

KLENOTY I ZÁKOUTÍ HANÁCKÝCH ATHÉN

text: Aleš Pohořal, foto: archiv Města Kroměříž

Pohled z kopce Barbořina na město s nejbližším okolím.
View of the town with its immediate surroundings from
Barbořin Hill.

Kroměříž, město známé především komplexem zapsaným na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Arcibiskupský zámek, Podzámecká a Květná zahrada tak dostaly světový punc výjimečnosti. Jaká je současnost i budoucnost „Hanáckých Athén“, jak se městu také říká, jsme se zeptali starosty tohoto významného města Jaroslava Němce.

Než se dostaneme k současnosti i budoucnosti, začneme přece jen trochou historie...

Historie je opravdu bohatá, a tak jen několik údajů k jejímu přiblížení čtenářům. Město je dlouhodobě spjato s církví. Původně trhovátka vznikla u brodu přes řeku Moravu na křižovatce obchodních cest. Na město byla povýšena v roce 1263 olomouckým biskupem Brunem ze Schauenburku. Slibný rozvoj zastavila třicetiletá válka a vyplenění

švédskými
následovala

obnova města především díky olomouckému biskupovi Karlu II. z Liechtensteinu-Castelcornu. Ve druhé polovině 17. století město pozvedl z ruin a učinil z něj perlu Moravy. Zámek změnil v honosné sídlo, zámeckou zahradu nechal proměnit na anglický park, opravil městské hradby a vybudoval mincovnu. Za městskými hradbami vytvořil barokní Libosad, dnes známý jako Květná zahrada. To je ovšem jen fragment pro ilustraci z bohaté a pestré historie města.

vojáky. Pak
rozsáhlá

Památky, které jste jmenoval, jsou jistě velkým lákadlem – mohl byste ještě doplnit něco dalšího?

Samozřejmě mohu. Je toho však tolik, že by to přesáhlo možnosti tohoto článku, tak ještě jmenuji třeba druhou nejceněnější obrazárnu u nás s vynikajícími díly italských, holandských i dalších

mistrů, například s Tizianovým obrazem Apollón a Marsyas. Také jedna z nejkrásnějších knihoven jistě zaujme návštěvníky stejně jako hudební archiv, kde jsou i díla podepsaná samotným Mozartem.

Když už jsme u Mozarta, natáčely se tu také scény kultovního snímku Miloše Formana Amadeus, jak na to vzpomínáte?

Určitě je tento fenomén také velkým lákadlem pro turisty a město navštívil letos v létě i americký herec John Malkovich, který chtěl vidět místo, kde film vznikl. Ale jako by trochu v ústraní zůstaly další filmy a seriály, pro které poskytla prostředí Kroměříž. Byla to celá řada pohádek, Depardieu tu točil Napoleona a vznikla tu i velká část seriálu Marie Terezie, který byl populární jak u nás, tak samozřejmě i v Rakousku.

Zámek je ovšem pověstný nejen těmito filmařskými zajímavostmi, ale také tím, že tu nikdy nebydlela šlechta, jak to bylo obvyklé u ostatních staveb toho typu...

Ano, je to i po této stránce výjimečnost. Bylo to vždy letní sídlo olomouckých arcibiskupů a bydleli tu jen ti, kteří měli na starosti správu zámku, anebo garda, která sloužila k ochraně arcibiskupa, když na své letní sídlo přijel.

Města s památkami UNESCO jsou někdy zaplavena turisty a místní si na to stěžují. Jak je to u vás?

My nejsme Český Krumlov a u nás je tato věc velmi vyvážená. Samozřejmě návštěvnost byla ovlivněna covidem i válkou na Ukrajině, a tak prakticky nepřijíždějí turisté z Asie a Ruska, jako tomu bylo v minulosti, ale nemáme o ně určitě nouzi. Vždyť tu vede spousta cyklostezek, jsme i ve vinařském kraji a dříve, abych uvedl v souvislosti s tím nějakou zajímavost, se tu vinná réva pěstovala i na nejvyšším kopci Barbořina. Berte to ale s rezervou, má pouhých 240 metrů nad mořem. Ale když tu teplota klesla, vinice zanikla a dovážejí se sem hrozny z jižní Moravy... Teď už teplota neklesá, ale naopak stoupá, a tak se můžete ukrýt se sklenkou dobrého moku do příjemného prostředí arcibiskupských sklepů. Ale doporučuji dříve obdivovat již zmíněné památky.

Už jsme řekli, že Kroměříž se říká Hanácké Athény... Je i nyní toto přívlastek platné?

Je tu devět středních škol, dalších sedm základních, dvě gymnázia – státní a církevní – máme tu i unikáty, jako je střední škola mlékárenská, jediná ve východní Evropě, ale i střední veterinární škola. Je to město mladých a samozřejmě jako podobná města se potýkáme s tím, že když po studiu odejdou studenti do větších měst, málokdo z nich se vrací. Pojďme na opačnou stranu věkového spektra, tedy k seniorům...

Čtenáři budou asi překvapeni jako my, ale Kroměříž se stává ideálním místem na důchod. Čím dál více přicházejí lidé seniorského věku, kupují zde i nemovitosti, aby tu prožili podzim života. Ono to má své racionální jádro... Je tu všude rovina, jsou tu krásné památky a i dvě nádherné zahrady na procházky, o nichž už jsme mluvili, takže říkají, že je to pro ně ideální místo.

Jak to vypadá ve městě se stravovacími službami?

Na tuto otázku vám také odpovím jednou zajímavostí: před covidem tu bylo sto restaurací, bufetů atd. a to je na 30tisícové město opravdu hodně, takže si dovedete představit, že to je skutečně pestrá nabídka. A v souvislosti s tím také jedna kuriozita: máme tu hospůdku Na Schůdkách, která slouží svému účelu od roku 1905, postavena v bruselském secesním slohu. Je zde krásné prostředí v zrekonstruovaném domě a chodí sem turisté nejen na pivo, ale hodně z nich si tyto prostory i zvěčňuje a stává se to kultovním „hospodským místem“.

Jsou tu i místa, která nejsou v mnoha turistických průvodcích? Jsou něčím zvláštní?

Neřekl bych přímo zvláštní, ale zajímavá určitě. To místo se jmenuje Šlajza a je určeno pro odpočinek. Město kolem vodní plochy vytvořilo atraktivní běžecký okruh. Jsou tu dětské prvky, ale i veřejná ohniště, kde si můžete opéct svůj oblíbený špekáček třeba ke svačině, když už jste absolvovali nějaký dobrý oběd v některé z našich restaurací. ●

Více na www.kromeriz.eu

Květná zahrada patří právem mezi Památky Unesco. The Flower Garden rightly belongs among the Unesco Monuments.

Kašna na náměstí. Vzhled sousoší se čtyřmi delfíny (chrličí) je inspirován Fontanou del Tritone v Římě.
The fountain in the town square. The looks of the sculptures of the four dolphins (gargoyles) were inspired by the Fontana del Tritone in Rome.

JEWELS AND SECLUDED PLACES OF THE “ATHENS OF HANÁ REGION”

text: Aleš Pohořal, photo: Kroměříž archive

Kroměříž is a town known primarily for its complex listed on the UNESCO World Cultural and Natural Heritage List. The Archbishop's Castle, Castle Garden and Flower Garden thus received a world stamp of exceptionality. We asked Mr. Jaroslav Němec, the mayor of this significant town, about the present and future of the “Athens of Haná”, as the town is nicknamed.

Before we get to the present and the future, let's start with a little of history...

The history is really rich, so I'll just give you a few details to bring it closer to the readers. The town has long been associated with the church. Originally, it was a market village, which arose at the ford across the Morava River at the crossroads of trade routes. It was promoted to the status of a town in 1263 by the Olomouc bishop Bruno of Schauenburg. The promising development of the town was stopped by the Thirty Years' War and looting by Swedish soldiers. Then, an extensive restoration of the town followed, which was mainly thanks to the Olomouc bishop Karl II of Liechtenstein-Castelcorn. In the

second half of the 17th century, he raised the town from the ruins and made it the pearl of Moravia. He turned the castle into a luxurious residence, had the castle garden turned into an English park, the city walls repaired and a mint built. Behind the town walls, he created the baroque Libosad Garden, today known as the Flower Garden. This is, of course, only a fragment to illustrate the rich and varied history of the town.

The sights you mentioned are certainly great eye-catchers. Can you add anything else?

Of course, I can. However, there is so much to add that it would exceed the possibilities of this article.

So, I will also name the second most valuable picture gallery in our country with excellent works by Italian, Dutch and other masters, for example with Titian's painting *The Flaying of Marsyas*. Also, one of the most beautiful libraries will surely interest visitors as well as the music archive, where there are works signed by Mozart himself.

Speaking of Mozart, some scenes of Miloš Forman's cult film *Amadeus* were filmed here.

How do you feel about it?

Certainly, this phenomenon is also a great attraction for tourists, and the American actor John Malkovich, who wanted to see the place where the film had been made, visited the town this summer. However, other films and TV series for which Kroměříž served as the setting seem to remain somewhat unnoticed. It is a whole series of fairy tales that were filmed in Kroměříž; Depardieu filmed Napoleon here, and a large part of the Maria Theresa TV series, which

Pohled na Velké náměstí a zámek přes sochy na terase (zahrádce) hotelu U Zlatého kohouta
View of Big Square (*Velké náměstí*) and the castle through the sculptures on the terrace (garden) of the *U Zlatého Kohouta* Hotel

Hospůdku Na schůdkách najdete ve zrekonstruované budově z roku 1905
The *Na Schůdkách* tavern is situated in the reconstructed building built in 1905.

is popular both here and, of course, in Austria, was created here.

Nevertheless, the castle is famous not only for these film attractions, but also for the fact that the nobility never lived here, as was usual for other buildings of this type...

Yes, it is exceptional in this respect as well. It was always the summer residence of the Olomouc archbishops, and only those who were in charge of managing the castle and the guard, who served to protect the archbishop when he stayed at his summer residence, lived here.

Towns with UNESCO monuments are sometimes flooded with tourists and locals complain about it. Is it the same in Kroměříž?

We are not Český Krumlov and this matter is very balanced here. Of course, attendance has been affected by the Covid pandemic and the war in Ukraine, so there are practically no visitors from Asia and Russia, as was the case in the past, but we certainly don't have a shortage of tourists. After all, there are many cycle paths here and we are in the wine region. To mention something interesting in connection with that, in the past the vines used to be grown here on the highest hill of Barbořina, but take it with a grain of salt, because it is only 240 meters above sea level. But when the temperature dropped here, the vineyard disappeared and grapes are now imported here from South Moravia... Now the temperature does not decrease anymore, but rises instead, so you can hide with a glass of good wine in the pleasant environment

Osvětlená kašna dokresluje atmosféru Vánoc
The illuminated fountain highlights the beauty of Christmas.

of the archbishop’s cellars. However, I recommend admiring the already mentioned monuments first.

We have already said that Kroměříž is called the “Athens of Haná”... Is this nickname still valid today?

There are nine high schools, seven elementary and junior high schools, two grammar schools – a state one and a church one. We also have unique schools, such as the Dairy College, the only one in Eastern Europe, as well as Veterinary College. It is a town of young people and, of course, like similar towns, we face the fact that when students go to big cities after their studies, few of them return.

Ať se díváte kamkoliv z věže zámku, vždy najdete něco hezkého...

Wherever you look from the castle tower, you will always find something nice...

Let’s turn to the opposite side of the age spectrum, i.e. to the elderly people...

Readers will probably be as surprised as we are, but Kroměříž is becoming an ideal place for retired people. More and more people of this age are coming and buying immovable property to live the autumn of their life here. This has its rational core... The landscape is flat everywhere here, there are beautiful monuments and two wonderful gardens for walks, which we have already talked about, so retired people say it is an ideal place for them.

What are the town food services like?

I will also answer this question with an interesting fact: before the Covid pandemic there were a hundred restaurants, buffets, etc., and that was really a lot for a town with the population of 30,000, so you can imagine that the food services are really varied. And in connection with that, also one curious fact: we have the tavern *Na Schůdkách* (On the Steps), which was built in the Brussels Art Nouveau style and has served its purpose since

1905. It is located in the renovated house and has a beautiful ambience. Tourists come here not only to drink beer, but many of them also take photos of these premises and the restaurant is becoming a cult “pub place”.

Are there any places that are not mentioned in many tourist guides but still are special?

There is a place which I wouldn’t call literally special, but certainly interesting. This place is called Šlajza and it is intended for relaxation. The town has created an attractive running circuit around the lake. There are elements for children as well as a public campfire ring, where you can roast your favourite sausage for an afternoon snack, for example, after having a good lunch in one of our restaurants. ○

More information at www.kromeriz.eu

PRAHA HOSTILA KONFERENCI IRCG

text: redakce, foto: Pavel Vaníček

Národní technické muzeum v Praze se v září stalo místem konference mezinárodní organizace International Rail Catering Group, jejímiž členy jsou odborné firmy podnikající v oblasti poskytování stravovacích služeb na cestách, jak na regionálních, celostátních i mezinárodních trzích.

Konference se zúčastní zástupci 15 společností a 12 zemí včetně USA a Maroka. V současné době je prezidentem této organizace Petr Pospíšil ze společnosti JLV. Konference se zúčastnil i čestný předseda organizace a uznávaný odborník v tomto oboru Roger Williams, který nám řekl: „Jsem velmi rád, že se letošní konference koná v tak nádherném městě, jako je Praha. IRCG je skvělým představitelem oboru jídelních vozů v Evropě, Americe a Severní Africe. Máme

mnoho členů, kteří do oboru přináší řadu inovací. Je opravdu důležité si stále připomínat, že nejdůležitějším faktorem je zákazník, a proto se musíme soustředit na inovace, které zajistí, že vše bude na nejvyšší možné úrovni. Pro mne osobně je IRCG velice užitečným prostředkem lepšího pochopení celého oboru. Pro mne osobně a pro moji kariéru bylo velmi užitečné mé působení v této organizaci – ať už od roku 2009 ve funkci prezidenta, nebo i nyní jako čestného předsedy. A je opravdu skvělé být součástí oboru, který miluji.“

Účastníci konference v císařském vagonu Františka Josefa I.
Conference participants in the imperial carriage of Franz Josef Ist.

PRAGUE HOSTED THE IRCG CONFERENCE

text: editors, photo: Pavel Vaníček

The National Technical Museum in Prague was the venue where the conference of the International organization IRCG took place in September. The IRCG's members are all experts in their own area of the food travel market – regionally, nationally and/or internationally.

Representatives of 15 companies from 12 countries (USA and Morocco included) took part at the conference. Currently, Mr. Petr Pospíšil (representing the company JLV Prague) is the president of the organization. Mr. Roger Williams, the IRCG's honorary chairman and recognized expert told us: “I'm very pleased that this year's conference took place in such a beautiful city as Prague is. IRCG is a great representation of train catering industry

in Europe and in America, and North Africa. And we have many members, who are coming today to present innovation in the industry. It's really important to remember that the customer is the most important thing, so we concentrate on innovation to make sure that everything is at its best. For me personally, IRCG has been very useful way of understanding more about our industry. And I have been involved since 2009 as President and also as a Chairman, and for my own education, and for my own career it's been very useful. And it's also great to be part of an industry that I love.”

Obdiv účastníků konference si vysloužila i historická parní lokomotiva 375.007 ze sbírek NTM. Historical steam engine 375.007 from the NTM's collection attracted the conference participants.

KARTA OTEVŘE VSTUP NEJEN DO PAMÁTEK

text: redakce, foto: archiv

Prague Visitor Pass je jediná oficiální turistická karta hlavního města Prahy a lze ji využít k volným vstupům do více než 60 nejatraktivnějších turistických cílů.

Slouží k neomezenému cestování městskou hromadnou dopravou, dostanete se s ní Airport Expressem na letiště, svezete se historickou tramvají, rozhlédnete se z Petřínské rozhledny, prozkoumáte Pražský hrad a mnoho dalšího, tak abyste si pobyt v Praze co nejvíce užili.

Využívejte Prague Visitor Pass přesně na míru svého pobytu – vyberte si 48hodinovou, 72hodinovou anebo její 120hodinovou platnost. Od chvíle, kdy budete chtít kartu používat, ji aktivujete a pak už jen navštěvujete jednotlivé památky, jezdíte neomezeně MHD a kocháte se nádhernými výhledy z pražských věží.

Stáhněte si turistickou kartu Prague Visitor Pass do svého chytrého telefonu. E-Pass je plnohodnotná elektronická alternativa fyzické karty; můžete je pohodlně aktivovat v bezplatné aplikaci a začít ho používat, kdykoli si budete přát. V aplikaci navíc máte vždy aktuální informace o atrakcích, které s Prague Visitor Passem můžete navštívit.

Aplikaci najdete ve svém App Storu anebo Google Play. Stáhněte si ji už teď a naplánujte si, co všechno v Praze navštívíte. 📍

ENTRY CARD GIVES ACCESS NOT ONLY TO MONUMENTS

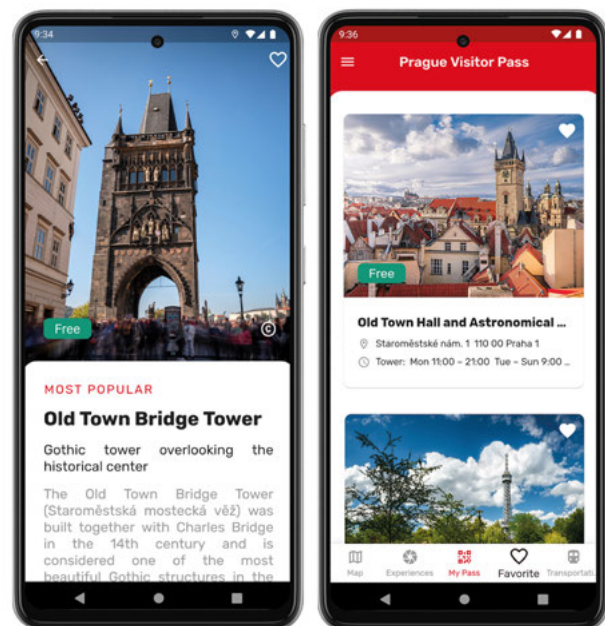
text: editors, photo: archive

The Prague Visitor Pass is the only official tourist card of the capital city of Prague which can be used for free entry to more than 60 of the most attractive tourist destinations.

You can use it for unlimited travel by city public transport and on the Airport Express bus to get to the airport, to take a ride on the historic tram, see the city view from the Petřín Lookout Tower, explore Prague Castle and many other places, so that you can enjoy your stay in Prague as much as possible.

Choose the Prague Visitor Pass that suits your stay: there are cards with a 48-hour, 72-hour and 120-hour validity period. Activate the card the moment you want to use it for the first time and then just visit individual monuments, use the public transport without any limits and enjoy the wonderful views from the Prague towers.

Download the Prague Visitor Pass tourist card to your smartphone. E-Pass is a full-fledged electronic

alternative to a physical card; you can conveniently activate it in the free app and start using it whenever you want. In addition, the application always provides you with up-to-date information about the attractions that you can visit with the Prague Visitor Pass.

You can find the application in your App Store or Google Play. Download it now and plan what to see and do in Prague. 📍

Prague's official city card

One card for **free** admission to sights and public transport.

free admission to
60+ attractions

free public
transport

free guided
tour

free Airport
Express transport

free ticket to
historical tram

Prices

48h

72h

120h

	48h	72h	120h
adult	1 800 CZK	2 450 CZK	3 600 CZK
student	1 350 CZK	1 800 CZK	2 700 CZK
child	900 CZK	1 200 CZK	1 800 CZK

With your Pass you can
visit **60+** attractions.

www.PragueVisitorPass.eu

Pick the **72-hour Pass for 2 450 CZK**
and your experience may look like this:

Example of attractions	Regular price	With Prague Visitor Pass
72-hour public transport ticket	330 CZK	0
Round trip Airport Express	200 CZK	0
Day 1		
Guided Walking Tour	450 CZK	0
Petřín Tower + Mirror Maze	400 CZK	0
Prague Castle - circuit	250 CZK	0
Lobkovicz Palace	290 CZK	0
Day 2		
River cruise	440 CZK	0
Old Town hall + Astronomical Clock	350 CZK	0
Prague Jewish Town	500 CZK	0
Municipal House + Powder Tower	440 CZK	0
Day 3		
Hop-On Hop-Off Tourist Tram	250 CZK	0
Vyšehrad area	270 CZK	0
Prague Zoo	250 CZK	0
Prague Planetarium	180 CZK	0

4 600 CZK

- 2 450 CZK

You save 2 150 CZK

prague
city tourism

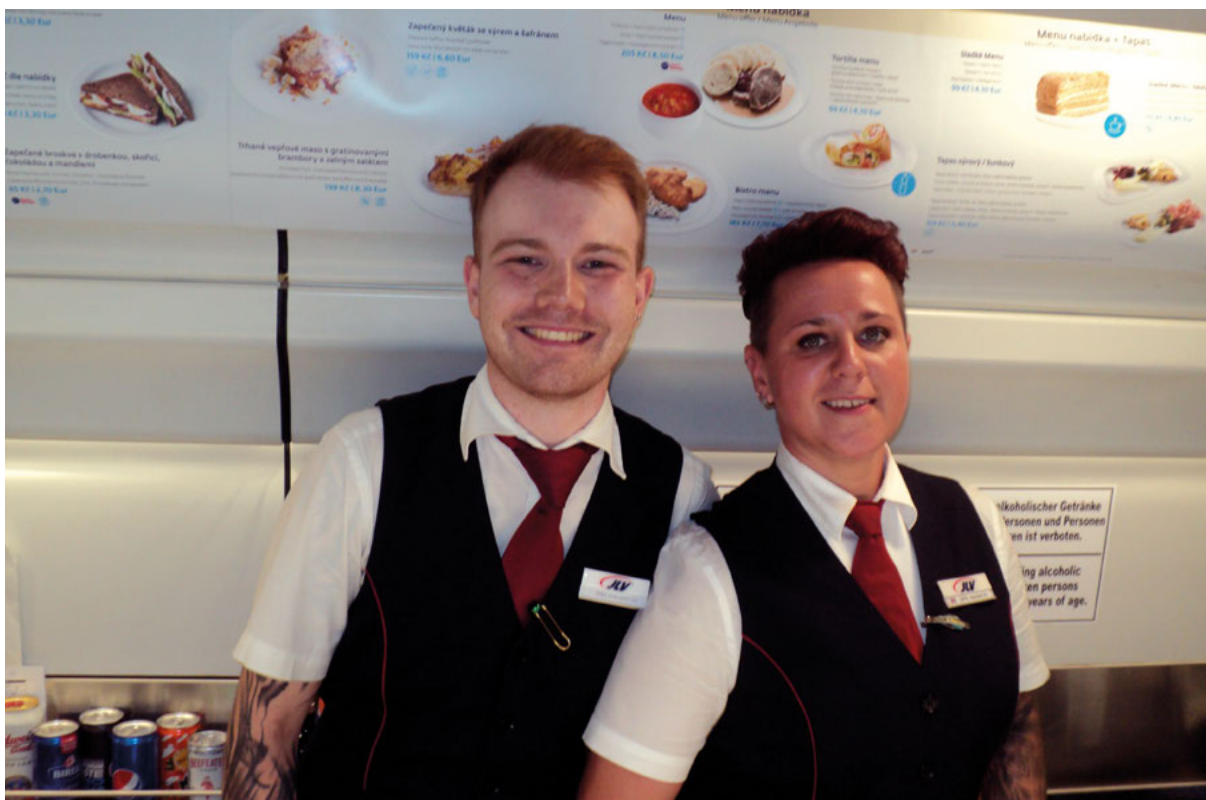

CESTA DO TATER VE DNE I V NOCI

text: Aleš Pohořal, foto: autor

Čekám v Olomouci na nádraží na vlak, který mne doveze do brány Vysokých Tater – Popradu – a společnost mi dělá jeden cestující mířící do Krakova. Je skoro půlnoc, když nastupuji do lůžkového vozu k průvodci Slávkovi Mácovi. Je i v tento čas ve formě, kterou mu tiše závidím, zvládá s úsměvem „papíry“ i cestující, kteří si ještě přišli pro „šláftruňk“.

Sehranou dvojici Bohdana a Barboru jen tak něco z míry nevyvede. Bohdan and Barboru are a well-matched pair of colleagues. Hardly anything can unsettle them.

Pan Mác je i lektorem-supervizorem. U JLV je deset let a průpravu má znamenitou. Předtím, než nastoupil jako průvodce, pracoval jako kuchař v prestižní vídeňské restauraci 23 let, což je samozřejmě i vizitkou znalosti němčiny a povahy hostů. „Tuhle práci mám rád, občas se sice najdou cestující, kteří tak trochu ,prudí‘, ale není jich mnoho.

Jinak na této trase jsou lůžkové, ale i lehátkové vozy, nabit k prasknutí a je už teď jedno, jestli je sezona nebo není. Kdyby tady jezdil dvojnásobný počet vozů, i tak by se podle mého názoru naplnily. Dnes například cestují motorkáři, turisté i ti, kteří jedou za rodinou, což je obvyklá sestava.“ Připadá mi, že jsem ani nezamhouřil oka, a už začíná svítat a pan

Máca připravuje snídaní a budí první cestující, kteří v tuto hodinu už jsou na místě. Skvělé je, že si snídaní mohou sestavit sám. Večer jsem dostal formulář a vyplnil do něj, co bych si ráno rád dal. Už ho nechci zdržovat, protože čas mého výstupu v Popradu se blíží a on ještě pokračuje až do Košic a spousta cestujících ještě čeká na snídaní a jeho rady. „Oceňuji, že se můžete v klidu vyspat a použít třeba sprchy, ať už v luxusním kupé, nebo tu společně“, říká cestující Zoltán, který vystupuje až v Kysaku. Já tohle ocenil také. Mám totiž schůzku ve Starém Smokovci s panem primátorem Vysokých

Slávek Máca je zkušeným průvodcem na cestách lůžkovým vozem
Slávek Máca is an experienced conductor of sleeper cars.

Tater (rozhovor s ním si můžete přečíst v tomto čísle) a ten jako bývalý stíhací letec schůzky kolem půl osmé ráno považuje za dobu pro tvrdé spáče. Takže sice s jazykem na vestě, ale oholený a umytý mohou předstoupit před prvního muže tohoto města.

Jedu ještě vyřídit věci do Bardejova, a pak po dvou dnech, se znovu chystám na cestu, tentokrát Pendolinem z Kysaku do Prahy. Přijíždí však náhradní souprava, neboť Pendolino mělo velké zpoždění z objektivních důvodů – vykolejil před ním vlak – ještě spadla trolej, takže na nás čeká v Popradu. Samozřejmě to má vliv i na zásobení vozu, ale i tak se tvoří velká fronta a zájemců o občerstvení neubývá. V tomhle mumraji, který ovšem zvládají Barbora a Bohdan skvěle, se ani neodvažují přiblížit s diktafonem. Když to přece jen po chvíli udělám, Barbora se na mne podívá a praví: „Nic jsem nepila,“ považujíc můj diktafon za alkoholtester, což jejího kolegu přivedlo k záchvatu smíchu. Ale nutno říci, že můj diktafon je alkoholtesteru opravdu hodně podobný. Snad mi Barbora tuhle historku odpustí. Zákazníků je čím

dál víc, a tak pauza stačí na pár slov. „Jezdím u JLV pět let, z toho více než rok na Pendolinu, a práce mne opravdu baví. Nemohla bych bez vlaku být, kdybych nedělala tuhle práci nebo o ni přišla, asi bych se stala průvodčí,“ dodává Barbora, zatímco se blíží zákazník, typ člověka, kterého bych označil „profesionálního potíživu“. Ačkoli většina cestujících složitou situaci posádky chápe a Bohdan i Barbora umějí nabízet skutečně elegantně, tento pán je tedy unikát. Vyslechne si ve frontě, co je vyprodáno, a pak to samozřejmě požaduje. Ale jeho arogance naráží na milý úsměv a hezký přístup posádky, a tak trochu změkne, i když před rodinou se vychloubá, jak je všechny pěkně „zpečoval“. Naopak cestující Karel poznamenává: „Já je obdivuji, jak to stíhají.“ Posádka se v Ostravě střídá, a tak jim popřeji hezký zbytek dne. Oni však mají před sebou ještě uzávěrku, a já už nechci rušit.

V Ostravě nastupují Kristýna, Jana a Tereza a kolotoč začíná znovu, i když běžně cestujících lačných po občerstvení už za Ostravou tolik nebývá. Tento den je opravdu „výživný“. Když je zákazníků nejvíce, objeví se opět náš známý potíživu. V očích má plaménky a už se těší, jak si na nové posádce „smlsne“. Ale opět naráží na úsměv a profesionalitu. Kristýna to lehce zvládne a Jana, která pracuje

Voňavá snídaně vám zpříjemní vstávání
The nice smell of breakfast will make getting up pleasant.

u JLV s mateřskou přestávkou patnáct let, jen dodá: „Tento typ zákazníků se občas objeví, a i když je to nepříjemné a často nám i nevybíravě nadávají, musíme se ovládnout.“ A ještě vyjíždí naposledy s vozíkem, aby uspokojila i ty zákazníky, kterým se do bistra nechce. „Ty holky mají mou úctu,“ říká můj spolucestující. Blížíme se ku Praze v jedenáct v noci. „Ráno nastupujeme, a tak toho moc nenaspíme,“ říká Kristýna a ještě tvoří na ranní směnu objednávku. Když nahlédnete do „zákulisi“, zjistíte, že to není opravdu lehká práce. Abyste ji mohl dělat, musíte ji mít rád. ●

HOW TO TRAVEL TO THE TATRAS DAY AND NIGHT

text: Aleš Pohořal, **photo:** autor

I am at the railway station in Olomouc waiting for the train that will take me to the gate of the High Tatras – Poprad, being accompanied by a passenger heading to Krakow. It is almost midnight when I board the sleeping car attended by the conductor Slávek Máca. Even at this time, he is in a form that I quietly envy him; with a smile, he manages the “papers” and even the travellers who have come to get a “nightcap” – last glass of wine or beer before bed.

Mr. Máca has also been a lecturer-supervisor at JLV company for ten years and provides excellent training. Before he started to work as a conductor, he had worked as a chef in a prestigious Viennese restaurant for 23 years, which of course is also a business

Jana, Tereza, Kristýna – takovou příjemnou trojici milých děvčat zákazníci nezaskočí žádným přáním Jana, Tereza and Kristýna. No customer wish can surprise this pleasant trio of nice girls.

card of his knowledge of German and of the nature of the guests. “I like this job, although sometimes there are passengers who are a bit “bothering”, but there are not many of them. Otherwise, the sleeper and couchette cars on this route are filled to bursting, no matter if it’s the high season or not. In my opinion, even if there were twice the number of cars here, they would still be full. Today, for example, motorcyclists, tourists, and those who are going to see their families are travelling, which is a usual composition.” It seems to me that I haven’t even slept a wink, and it is already dawning. Mr. Máca is preparing breakfast and waking up the first passengers who will be reaching their destination within an hour. The great thing is that I can choose my own breakfast. In the evening, I received the form and filled in what I would like to have in the morning. I don’t want to keep the conductor anymore, because the time of my getting off in Poprad is approaching, but the train is continuing to Košice and many passengers are still waiting for breakfast and his advice. “I appreciate that I can sleep quietly and use the shower in the luxury compartment or the shared shower,” says passenger Zoltán, who is getting off at Kysak. I appreciated that too. I am having a meeting with the mayor of the town of Velké Tatry (High Tatras) in Starý Smokovec (you can read an interview with him in this issue), and he, as a former fighter pilot, considers meetings at around seven thirty in the morning as a time for sleepy-heads. So,

huffing and puffing, but shaven and washed, I can appear before the first man of this town.

I am going to Bardejov, where I have some engagements, and planning to take a train again two days later, this time travelling by the Pendolino train from Kysak to Prague. However, a substitute train arrives instead, because the Pendolino has had a big delay for objective reasons: the train running before it derailed and the trolley fell, so our train is waiting for us in Poprad. Of course, this also affects the food supply of the car, but even so, a long queue forms and there is no shortage of people interested in refreshments. In this bustle, which Barbora and Bohdan, the crew, manage perfectly, I don't even dare to approach them with the voice recorder. When I do it after a while, Barbora looks at me and says. "I haven't drunk anything," mistaking my voice recorder for a breathalyzer, which causes her colleague to burst into laughter. But I must say that my voice recorder is really very similar to a breathalyzer. I hope Barbora will forgive me for this story. More and more customers arrive, so the short break allows just a few words. "I've been working for JLV company for five years, of which for over a year on Pendolino trains, and I really enjoy my work. I wouldn't be able to exist without trains.

K povinnostem průvodce Slávka Mácy nepatří jen starost o zákazníky, ale také „papírování“
Slávek Máca's duties include not only taking care of customers, but also "paperwork".

then, of course, he orders namely this. But his arrogance is met with a warm smile and a nice attitude of the crew and he softens a little, even though he brags to his family about how he "has told them all off". On the contrary, the passenger called Karel remarks: "I admire how they manage it." The crew takes turns in Ostrava, so I say good bye and wish them a nice day. They still have to do the financial balance and I don't want to bother them anymore.

In Ostrava, the new crew – Kristýna, Jana and Tereza board the train and the "merry-go-round" starts again, even though normally there are not so many passengers hungry for refreshments outside Ostrava. This day is really funny: when there are the most customers, our familiar troublemaker appears again. He has sparkles in his eyes and is already looking forward to "enjoying himself" with the new crew. But again, he encounters a smile and professionalism. Kristýna handles it easily, and Jana, who has been working for JLV for fifteen years including maternity leave, only adds: "This type of customer sometimes turns up, and even though they're unpleasant and often insult us inconsiderately, we have to control ourselves". And she goes out with the trolley one last time to serve those customers who don't want to come to the bistro. "I have high respect for these girls," says my fellow traveller. We are approaching Prague at eleven at night. "We're starting the next shift in the morning, so we won't get much sleep", says Kristýna, while still making an order for the morning shift. If you look "behind the scenes", you will find out that it is not really an easy job. If you want to do this job, you have to love it. ○

Zájem o občerstvení byl velký, i tak posádka vše stihala

Lots of passengers want to buy refreshments and the train crew manages to serve them all.

If I didn't do this job or lost it, I would probably become a conductor", adds Barbora, as a customer approaches, the type of person I would describe as a "professional troublemaker". Although most of the passengers understand the crew's complicated situation and Bohdan and Barbora know how to serve truly elegantly, this gentleman is really unique. Standing in the queue he hears what is sold out and

TATRY JAKO LÉK

text: Aleš Pohořal, foto: archiv města Vysoké Tatry, goslovakia.sk

Vichřici, která změnila přírodu, požár, který mohl zničit vše, a zemětřesení, jež nahlodalo psychiku obyvatel, to vše zažil za téměř dvacet let svého působení ve funkci primátora Vysokých Tater Ján Mokoš. Snad že je původním povoláním stíhací letec, proto všechny katastrofy překonal a „jeho“ město se mohlo dál rozvíjet a nabízet širokou škálu možností, jak tady trávit nádherné chvíle.

„Doufám, že katastrof už bylo dost, a město, které mimochodem na délku měří 60 kilometrů už nabízí své služby turistům v plném rozsahu. Můžete tu získat samozřejmě luxusní ubytování, ale také to za přijatelné ceny, takže tu tráví čas všechny skupiny obyvatel,“ říká Ján Mokoš.

„Pobyt v Tatrách je nejen zážitkem, ale hodně přispívá i ke zdraví. Možná více, než si myslíte. Náš projekt Tatry jako lék není žádná marketingová teorie, ale jsou to jasné důkazy toho, jak pobyt tady má vliv na lidský organismus. Je to komplex procházek, cvičení, které probíhají v průběhu léta každý den s profesionální instruktorkou, terapie atd. Asi málokdo ví, že na Štrbském Plese je podobný atmosférický tlak jako v Alpách ve výšce 3000 metrů, a tak procházka

v tomto místě dělá divy. Vůbec procházky v Tatrách jsou určeny nejen těm, kteří mají kondici v krvi, ale byla zřízena spousta cest, kde mohou vychutnat atmosféru Tater i vozíčkáři a maminky či tatínkové s kočárky – například chodník k Rainerově chatě na Hrebienku,“ říká Darina Žembová z Městského úřadu Vysoké Tatry a doplňuje: „To jsou samozřejmě jen drobnosti z tohoto programu, více naleznete na www.tatry.sk/tatryakoliek/. „Když už jsem se zmínila o maminkách a tatíncích, přidám ještě děti, abychom nezapomněli na nastupující generaci. Je pro ni určeno pohádkové putování. Deníček, který dostanou v tatranských informačních kancelářích, provede děti nejen známými místy, ale i těmi, která někdy zůstávají neprávem opomíjena, jako jsou Vyšné Hágy,

Nová Polianka, Tatranské Zruby, Tatranské Matliare alebo Nová Lesná. Děti se hodně dozvědí a přitom naberou imunitu a čekají je různé zajímavosti a také například hlavolamy," dodává Darina Žembová. Všechny tyto aktivity organizujeme s Oblastní organizací cestovního ruchu Regiún Vysoké Tatry a Združením cestovního ruchu Vysoké Tatry. Pokud si myslíte, že tohle jsou spíše záležitosti léta, potom se mýlíte. Celoročně, tedy i mimo hlavní sezonu, se můžete zúčastnit i putování za historií či jízdy historickými tramvajemi. Ta nejstarší, Kométa, měla letos poruchu, ale vypadá to, že se opět vrátí na koleje. „Kométa toto léto odpočívala kvůli náhlé poruše na převodovce. Vyrábíme pro ni nová ozubená kola převodového systému přesně podle staré, původní technologie. Předpokládáme, že její opravu dokončíme na konci roku a že se s ní svezou návštěvníci, kteří do Tater v tom období přijedou. Provozujeme ještě ‚Trojču‘, která je také historickou soupravou, ale mladší, než je Kométa,“ poznamenal Ján Sabaka z Veterán klubu železnic v Popradě.

Kométa, jejíž historie sahá až do roku 1912, se objeví na trati při historických jízdách. The Comet (Kométa), whose history dates back to 1912, will appear on the track during historical rides.

Neopakovatelnou atmosféru pocítíte u Jezírek lásky, které jsou oázou klidu. You will feel a unique atmosphere at the Lakes of Love, which are an oasis of calm.

Také se můžete pokochat mnohdy ne právě známými a navštěvovanými místy. Mezi ně patří i Jezírka lásky. Pokud se chystáte k žádosti o ruku, potom právě toto místo je k tomu velmi vhodné. Můj známý, který tak učinil na Téryho chatě: „Kdybych věděl, že tohle místo existuje, tak bych si cestu nahoru, po které jsem nemohl ani popadnout dech a vyjádřit se, ušetřil,“ směje se nyní už otec dvou dětí, z nichž jedno je vlastně „tatranské“. Ale zdůrazňujeme, že unikátů je zde mnoho a vše naleznete na www.mapotic.com/tatranske-unikaty. A jaká je současnost, pokud se týká turistické návštěvnosti? „Změnil se přístup k cestování do Tater – zatímco dříve to byly dlouhodobější pobyty, dnes jde spíše o pobyty krátkodobější. Prostě je hezké počasí, na mobilech si lidé najdou jeho předpověď a hurá do Tater. Letos ovšem Slováci, zřejmě kvůli

předchozí nemožnosti cestovat, zvolili spíše pobyty u moře, a tak jejich počet trochu klesl, zatímco česká klientela je tady opravdu stále anebo se ještě rozšiřuje. Samozřejmě že tu máme návštěvníky z Polska, z Maďarska a z dalších zemí, kteří Tatry objevují. O ubytovacích zařízeních už jsem se zmínil, ale ještě doplním, že spousta nádherného a cenově dostupného ubytování je nejen ve Vysokých Tatrách, ale i v obcích pod Tatrami,“ doplňuje primátor Ján Mokoš, předseda představenstva Oblastní organizace cestovního ruchu Regiún Vysoké Tatry. Ten se chystá s funkcí primátora skončit a už v šestém volebním období nekandidovat. Jestli si však myslíte, že ve svých 73 letech půjde „krmit holuby“ do parku, pak je to velký omyl. „Chtěl bych si ještě užít zbytek života a zlétat nějakou tu pětitisícovku.“ Dodejme ještě, že to pro něj není nějaký nadlidský úkol. Před čtyřmi lety jako člen expedice Chimborazo zdolal horu Carihuairazo (5018 metrů n. m.) v Ekvádoru. Na konci svého působení ve funkci by chtěl však ještě dotáhnout – alespoň co se územního plánu týče – jednu záležitost: „Chtěli bychom omezit dopravu v nejméně vytižených obcích – především ve Starém Smokovci –, takže doufám, že v budoucnu už tu bude místo aut jen místní doprava, a ti turisté, kteří si v klidu, bez hluku motorů vychutnají v zamýšlené pěší zóně v klidu svou kávičku. Podrobnosti o tom by zabraly hodně místa, ale věřte, že když se to povede, bude to opravdu ku prospěchu přírodě, bezpečnosti a klidu,“ dodává Ján Mokoš, který získal i řadu mezinárodních ocenění, jako například Mezinárodní cenu za turistiku, hotelnictví a gastronomii v Madridu, Mezinárodní cenu za kvalitu a technologii v hotelnictví ve Frankfurtu, ocenění Za službu vlasti, Za zásluhy o obranu vlasti či cenu Československých perutí ve Velké Británii. ●

TATRA MOUNTAINS AS REMEDY

text: Aleš Pohořal, photo: Vysoké Tatry archives

A windstorm that changed the countryside, a fire that could have destroyed everything, and an earthquake that eroded the psyche of the inhabitants. These are the things that Ján Mokoš has experienced serving as the Mayor of the town of Vysoké Tatry (High Tatras) over nearly twenty years. It is probably because of his original profession – a fighter pilot – that he has overcome all the disasters and “his” town has been able to continue to develop and offer a wide range of possibilities to spend wonderful moments here.

“I hope that we have already gone through enough disasters, and now the town, which, by the way, is 60 kilometres long, offers its services to tourists in full. Of course, in our town you can book luxurious accommodation, but also find places to stay at affordable prices, so all categories of tourists come to spend time here,” says Ján Mokoš.

“Staying in the Tatra Mountains is not only an experience, but it is also very good for your health. Maybe more than you could think. Our project *The Tatras as a Remedy* is not a marketing theory. It is clear evidence of how staying here affects the

human organism. It is a complex of walks, exercises, which take place every day during the summer with a professional instructor, therapy, etc. Probably few people know that the atmospheric pressure in Štrbské Pleso Lake Resort is similar to that in the Alps at an altitude of 3000 meters, so a walk in this place works wonders. In general, walks in the Tatras are intended not only for those who have fitness in their blood. Many paths have been set up for wheelchair users and mums and dads with prams, where they can enjoy the atmosphere of the Tatras – for example the footpath to Rainer’s Cottage on Hrebienok Mountain,”

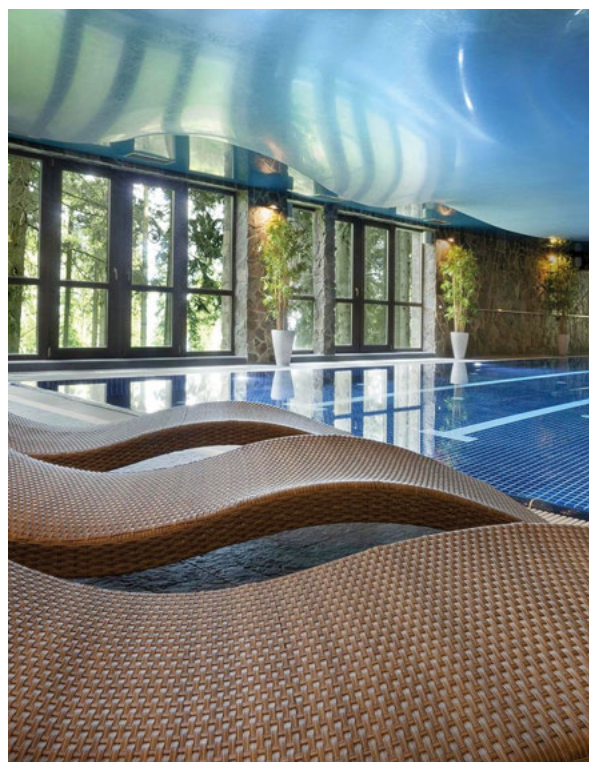

old, original technology. We assume that its repair will be completed at the end of the year and the visitors who come to the Tatras during that period will ride it. We also operate the Trojča, which is also a historical tram, but it is younger than the Kométa,” notes Ján Sabaka from the Veterans of the Railway Club in Poprad.

You can also feast your eyes on the places which are often not so well-known and visited. Lake of Love is one of such places. If you are going to make a marriage proposal, then this place is very suitable for it. An acquaintance of mine who proposed at Téry's Cottage said: *“If I had known that this place existed, I would have spared myself the journey uphill, after which I could not even catch my breath and express myself.”* Now, this father of two children, one of whom is actually a “Tatra Baby”, laughs. We though emphasize that there are plenty of other unique places here and you can find all of them at www.mapotic.com/tatranske-unikaty. And what is the current situation in terms of the number of tourist? *“The approach to travelling to the Tatras has changed: while in the past tourists used to stay longer, today it is more about short-term stays. When the weather is nice, people just find out the weather forecast on their mobile phones and – hooray, let's go to the Tatras! This year, however, the Slovaks, apparently due to the previous impossibility to travel,*

says Darina Žembová of the Vysoké Tatry municipal administration. *“Of course, these are only some details of this programme; you can find more at www.tatry.sk/tatryakolie/. I have mentioned mums and dads and I will add children so that we don't forget about the upcoming generation. A fairy-tale journey is intended for them. The schedule that they will receive at the Tatra Information Offices will take children not only to well-known places, but also to those that are sometimes unjustly neglected, such as Vyšné Hágy, Nová Polianka, Tatranské Zruby, Tatranské Matliare and Nová Lesná. The children will learn a lot and at the same time gain immunity. A lot of various interesting things await them as well, for example, puzzles,”* adds Darina Žembová. We organize all these activities with the Regional Tourism Organization of the High Tatras Region and the High Tatras Tourism Association. If you think that these are more like summer matters, then you are wrong. All year round, i.e. even outside the main season, you can take part in historical tours and ride historical trams. The oldest of them, Kométa (Comet), has broken down this year, but it looks like it will be back on track again. *“The Kométa rested this summer due to a sudden transmission failure. We are having new gears of the transmission system manufactured for it exactly according to the*

K pobytu v Tatrách patrí nejen hory, ale také relaxace, ke které můžete využít i wellness. A stay in the Tatras includes not only mountains, but also relaxation, for which you can use wellness as well.

Obě historické soupravy spolu. Vlevo mladší Trojča, vpravo starší „sestra“ Kométa.
Two historical trains together: the younger Trojča (left) and the “older sister” Komét (right)

chose to travel to the seaside, and so their number decreased a little, while the Czech clientele is still remaining here or even increasing. Of course, we have visitors from Poland, Hungary and other countries, who are discovering the Tatras. I have already mentioned the accommodation facilities, but I will add that there is a lot of wonderful and affordable accommodation not only in the High Tatras, but also in the villages beneath the Tatras”, adds Mayor Ján Mokoš, Chairman of the Board of Directors of the Regional Tourism Organization of the High Tatras Region. He is about to leave his position as the mayor and is not going to run for the sixth term in office. However, if you think that at the age of 73 he will “sit on a bench feeding birds in the park”, then you are very much mistaken. “I’d like to enjoy the rest of my life and climb some five-thousand-

metre peaks.” Let’s add that it is not a superhuman task for him. Four years ago, as a member of the Chimborazo expedition, he climbed Mount Carihuairazo (5,018 meters above sea level) in Ecuador. At the end of his term in office, however,

Chata u Zeleného plesa je východiskem turistických cest
The cottage near Zelené Pleso is the starting point of hiking trails.

he would like to complete one more matter – at least as far as the local plan is concerned: “We would like to limit traffic in the busiest villages – especially in Starý Smokovec. So, I hope that in the future there will only be some local traffic and tourists enjoying their coffee in peace and quiet, without the noise of engines, in the intended pedestrian zone. The details of this would take up a big part of this article, but believe me, if the project is successful, it will really benefit environment, safety and quietude,” adds Ján Mokoš, who has won a number of international awards, such as the International Prize for Tourism, Hospitality and Gastronomy in Madrid, the International Award for Quality and Technology in the Hotel Industry in Frankfurt, the award For Service to the Homeland, the Merit Award for Defence of the Homeland and the Czechoslovak Squadron Award in Great Britain. ●

Doma je krásně,
ale výlet vlakem
do Berlína
ti rozšíří obzory

Praha – Berlín
od **353 Kč***

* Cena platná k 1. 7. 2022

Pojed'te s námi.
www.cd.cz

České dráhy
Národní dopravnice

GASTRO

S NÁMI CESTA CHUTNÁ!

THE JOURNEY TASTES GREAT WITH US!

Navštivte náš jídelní vůz a ochutnejte, co pro vás připravili kuchaři juniorského národního týmu AKC ČR.

Come to our dining car and taste what the Czech Junior National Team of Chefs (AKC ČR) have prepared for you!

SVÍČKOVÁ

na smetaně s houskovým knedlíkem, brusinky

EN Sirloin in cream sauce, pastry dumplings, cranberries

DE Lendenbraten mit Rahmsauce und böhmischen Knödeln, Preiselbeeren

Smažený kuřecí

ŘÍZEK (2 ks)

s bramborovým salátem

EN Chicken schnitzel (2 pcs.) with potato salad

DE Hähnchenschnitzel (2 Stck.) mit Kartoffelsalat

Tato sezónní nabídka platí do 26. října 2022
This seasonal menu is valid until 26 October 2022

Zapečené

BROSKVE

s drobenkou, skořicí, čokoládou
a mandlemi

EN Baked Peaches with Crumbs, Cinnamon,
Chocolate & Almonds
DE Gebackene Pfirsiche mit Krümel, Zimt,
Schokolade und Mandeln

Zapečený

KVĚTÁK

se sýrem a šafránem

EN Cheese & Saffron Roasted Cauliflower
DE Gebackener Blumenkohl mit Käse und Safran

Trhané

VEPŘOVÉ MASO

s gratinovanými brambory,
zelný salát Coleslaw

EN Shredded Pork, Gratinated Potatoes and Coleslaw
DE Zerkleinertes Schweinefleisch mit gratinierten
Kartoffeln und Krautsalat

Provoz a nabídka jídelních/bistro vozů se řídí aktuálním nařízením vlády ČR.
The operation and food offer of the dining / bistro cars are governed by
the current Regulation of the Government of the Czech Republic.

Z PRAŽSKÝCH NUSLÍ NA ARUBU

text: redakce, foto: archiv Chemis

Místní a i turisté na karibském ostrově Aruba mohou obdivovat tohoto Chemisova Pelikána. Locals as well as tourists at the Caribbean island of Aruba can admire this Pelican by Chemis.

Ukrajinská holčička, plačící Masaryk, to jsou u nás asi nejznámější díla umělce Chemise, občanským jménem Dmitrije Proškina, původem z Kazachstánu, který v Česku žije už od svých šesti let. Ale Chemis se svými díly proslavil po celém světě. Tento osobitý umělec se nám svěřil nejen se svými plány do budoucna.

V minulém čísle našeho časopisu řekl italský pěvec Andrea Bocelli, že mu původní povolání právníka pomáhá i v jeho současné kariéře. Vy jste studoval ekonomii cestovního ruchu...

Na rozdíl od slavného italského tenora jsem vlastně nikdy – nepočítám-li brigády za studií – v tomto směru aktivně nepůsobil. Takže s výjimkou studií se už věnuji naplno graffiti.

Cestujete po celém světě, vaše díla jsou například v New Yorku, Arubě a dalších místech na zeměkouli, jak takovou náročnou práci a cestování zvládáte jako otec dvou malých chlapců?

Klukům je pět a dva roky a pro moji ženu není moje cestování nic nového, je zvyklá, že často musím za prací daleko a někdy ani, když jsem v České republice, nemohu třeba z Ostravy jezdit každý den domů. Snažím se využít každou volnou chvíli pro rodinu,

a i když mám práci na doma, dělám prostě v noci, když děti spí. Ovšem „kūži mi také zachraňuje“ aktivní babička.

Když už jsme u dětí, cestujete s nimi vlakem?

Byli jsme na nejrůznějších dnech železnice, to nás opravdu potěšilo. Já sám nemohu moc cestovat vlakem, protože vozím spoustu materiálu, a kdybych chtěl do vlaku naložit lešení, tak by to byl asi problém. :)

Pojďme se v dalších otázkách věnovat vaší tvorbě. Malba ukrajinské holčičky rezonovala často v médiích, byl to pro vás důkaz ocenění vaší práce?

Určitě byl, ale ne ten největší, těmi jsou různé drobnosti, které vám někdy vženou i slzy do očí. Právě v Nuslích, kde bydlím, jsem poskytoval rozhovor pro jedno médium a jako host kavárny byla pří-

tomna jedna žena, která právě útržky rozhovoru slyšela. Když jsme skončili, přišla ke mně a řekla, že je z Ukrajiny a že mi chce poděkovat za to, co jsem svým dílem nejen pro ni udělal. Tak se zamýšlím, jestli existuje ještě něco víc než toto neformální ocenění. Asi ne...

Už jsme se zmínili o tom, že jezdíte po celém světě... V kterých zemích je o vaši práci největší zájem?

V mnoha zemích – v Itálii, Turecku a v dalších. Někdy ani nemohu na tyto nabídky kývnout, protože to chtějí třeba uskutečnit v tomto roce, neboť na to mají právě nyní finanční prostředky... Ale já už mám své závazky, které neruším.

Takže jaké to jsou konkrétní závazky?

Tak například budeme dodělavat dvě stě metrů dlouhou zeď v Žatci, půlku jsme už udělali minulý rok... Čeká mne také dílo na zdi, která je u stadionu fotbalových Bohemians, a další akce. Pokud jde o zahraničí, tam se chystám především na ostrov Aruba, kde to bude pro mne už pátý ročník. Na Arubu se moc těším, už jsem tam vlastně znám jako „falešná pětka“, místní mne poznávají zdraví na ulici, a vůbec je tam příjemné prostředí. Moc se těším, je tam domluveno vše, čekám ještě na letenky.

Vaše díla jsou tedy rozeseta po celém světě, budeme si je moci prohlédnout i v nějakém celku?

Chystáme první velkou výstavu v listopadu v Galerii Mega v Praze, tak mi držte palce, ať to vše dobře dopadne.

První prezident Československa, T. G. Masaryk, „pláče“ v Olomouci.
The first Czechoslovak president, T. G. Masaryk, „cries“ in Olomouc.

Veolia v Praze
Veolia in Prague

Váš život je tak pestrý, že by vydal na desítky stran časopisu. Kde mohou zájemci o bližší informace o vašich dílech, nabídkách atd. získat?

Zájemci se mohou podívat na moje stránky www.chemisland.com, pro vaše zahraniční čtenáře jsou informace i v angličtině na www.chemisland.com/en/

„Rozzlobení ptáci“ – to je název tohoto díla v Helsinkách
Angry Birds – this is the title of the artwork in Helsinki.

FROM NUSLE IN PRAGUE TO ARUBA

text: redakce, foto: Chemis archives

The Ukrainian Girl and the Crying President Masaryk are probably the best-known works by the artist Chemis, born Dmitry Proshkin, originally from Kazakhstan, who has lived in the Czech Republic since he was six years old. But Chemis became famous for his works all over the world. This unique artist confided in us not only his plans for the future.

The Italian singer Andrea Bocelli says in his interview for the last issue of our magazine that his original profession as a lawyer also helps him in his current career. You have studied Tourism Economics...

In contrast to the famous Italian tenor, I have never been active in this direction - unless I count part-time work during my studies. So, with the exception of my studies, I've devoted myself to graffiti.

You travel all over the world, your works are for example in New York, Aruba and other places on the globe. How do you manage such demanding work and travel being a father of two small boys?

Tento výtvar Chemise – 3D – můžete najít v dánské Kodani.

This artwork by Chemis – 3D – you can find in Copenhagen (Denmark)

The boys are five and two years old, and my travelling is nothing new to my wife, she is used to the fact that I often have to go far for work and sometimes even when I am in the Czech Republic, I cannot come home from Ostrava every day. I try to spend every free moment with my family, and even if I have to do some of my work at home, I just do it

at night when the children are asleep. But “my skin is also saved” by an active grandmother.

Speaking of kids, do you travel with them by train?

We have been to various Railway Days, which really pleased us. I myself can't travel much by train because I carry a lot of materials, and if I wanted to load scaffolding onto the train, it would probably be a problem. :)

Let's focus on your work in the following questions. The painting *The Ukrainian Girl* has often resonated in the media. Has it been a proof of appreciation for your work?

It certainly has, but not the biggest one. Those proofs are various little things that sometimes bring tears to your eyes. Once I was giving an interview in a café in Nusle, the Prague district where I live, and there was a woman – a café guest, who just overheard some fragments of the interview. When we finished, she came up to me and said that she was from Ukraine and that she wanted to thank me for what I had done and not only for her. So, I contemplate if there could be anything more than that informal award. Probably not...

We have already mentioned that you travel all over the world... In which countries are people the most interested in your work?

In many countries - in Canada, USA... You can also find my works in Finland, Sweden, as well as many paintings in Aruba and Israel. Sometimes I can't even nod to all the offers, because they want to have the work done this year or because they have the financial resources for it right now... But I already have my commitments, which I do not cancel.

What are these commitments in particular?

For example, we will be finishing the two-hundred-metre-long wall in the town of Žatec. We already did half of it last year... I also have work on the wall near

New York zdobí i toto dílo – Hall of Fame – českého autora
Hall of Fame – another artwork by the Czech artist – decorates New York.

Malá doktorka ordinuje na Golanských výšinách v Izraeli
Little physician practices medicine at Golan Heights (Israel)

the Bohemians football stadium in Prague and there are other events awaiting me. As for foreign countries, I am going to the island of Aruba - it will be my fifth year there. I'm really looking forward to traveling to Aruba, where everybody knows me, the locals recognize me in the streets and the environment is very pleasant. I'm looking forward to going there, everything has been arranged and I'm just waiting for the plane tickets.

Your works are scattered all over the world. Will we be able to see them in a kind of ensemble?

We are preparing the first big exhibition in November at the Mega Gallery in Prague, so keep your fingers crossed that everything goes well.

Your life is so full of variety that it could fill dozens of pages of the magazine. Where can those who are interested get more information about your works, offers, etc.?

They can see all that on my website www.chemisland.com and for your foreign readers there is also information in English at www.chemisland.com/en/

VINAŘSTVÍ, KTERÉMU VLÁDNE ŽENA

text: redakce, foto: archiv Vinařství Ježková

Běda mužům, kterým žena vládne, praví staré české přísloví, ale jsou i výjimky. Jednou z nich je Vinařství Ježková. Právě tohle vinařství sklízí velké úspěchy díky paní Miroslavě. V minulém čísle jsme uveřejnili několik základních informací, které vyvolaly čtenářský ohlas, a tak pár podrobností ještě přidáváme.

HISTORIE SAHAJÍCÍ AŽ DO ROKU 1862

Vinařství Ježková je střední vinařství rodinného typu v Moravské Nové Vsi, s tradicí sahající až do roku 1862. Miroslava Ježková převzala vinařství po svém otci v roce 2010 a snaží se nadále pokračovat v tradici. Hospodaří na cca 9,5 ha vlastních vinic, zhruba polovina produkce končí v láhvích.

WINERY RUN BY WOMAN

text: editors, photo: Vinařství Ježková archives

“Woe betide men who are ruled by a woman!” says an old Czech proverb. However, there are exceptions and one of them is the winery Vinařství Ježková. It is this winery that reaps great success thanks to Mrs. Ježková. In the last issue of the magazine, we published some information that appealed to our readers, so now we add a few more details.

HISTORY DATING BACK TO 1862

Vinařství Ježková is a medium-sized family-type winery in the town of Moravská Nová Ves, with a tradition dating back to 1862. Miroslava Ježková took over the winery from her father in 2010 and has been trying to continue the tradition. She manages approx. 9.5 ha of her own vineyards and roughly half of the produced wine ends in bottles.

RESPECT FOR TRADITION

27 varieties of grapevine are grown in the vineyards. One of the most expensive varieties is the Grandfather's Grapevine collection, which comes from a vineyard from 1932, which, as the name suggests, was planted by her grandfather. This still fruitful vineyard has been preserved as a memorial to her grandfather, because Mrs. Miroslava Ježková respects her ancestors. In addition to the classic Moravian varieties, you will also find here the Slovak varieties Devín, Noria, Dunaj, Nitria and Váh.

A BIT OF “WINE RECESSION” ENTICES CUSTOMERS

This year, she has decided to go another way – in the form of a recession. The owner's surname derives from the Czech word “ježek”, which means “hedgehog”, and the names of the wines are the evidence of the recession: canned frizzanté called *Ježek na plech* (which is a word play – “hedgehog in a can” or colloquial “drunk hedgehog”), as well as various cuvées such as *Ježkova bodlina* (hedgehog's spine), *Ježkovy voči* (hedgehog's eyes), *Ježkova bašta* (hedgehog's chow), *Sádrový ježek* (gypsum hedgehog), *Ježek na kokosu* (hedgehog on a coconut). She tries to put her best into the production, makes her wines with love and believes that even women can succeed in this hard work if they love it.

Mrs. Ježková will be happy to welcome you to her wine paradise. ○

ÚCTA K TRADICI

Na vinicích se pěstuje 27 odrůd vín, mezi nejdražší odrůdy patří kolekce Dědova vína, která pochází z vinohradu z roku 1932, který vysadil, jak z názvu patrné, její děd. Tento stále plodící vinohrad zůstal zachován jako památka na dědu, protože si paní Miroslava svých předků váží. Kromě klasických moravských odrůd zde najdete i slovenské odrůdy Devín, Noria, Dunaj, Nitria a Váh.

TROCHA „VINNÉ REESE“ LÁKÁ ZÁKAZNÍKY

V letošním roce se rozhodla jít i jinou cestou – formou recese – už názvy vín jsou vypovídající; frizzanté v plechu s názvem Ježek na plech, dále pak různé cuvée jako Ježkova bodlina, Ježkovy voči, Ježkova bašta, Sádrový ježek, Ježek na kokosu. Snaží se dát do výroby to nejlepší ze sebe, svoje vína vyrábí s láskou a věří, že i ženy se v této tvrdé práci dokáží prosadit, pokud svou práci milují.

Paní Ježková vás ráda uvítá ve svém vinném ráji, jehož návštěva vám poskytne zážitky vsutku královské. ○

krupička ohňostroje

Ohňostroje

- Konfety
- Prskavky
- Fontány
- Dýmavnice
- Ohňostroje

Karneval

- Kostýmy
- Masky
- Paruky
- Doplnky
- Žertíky

VÝROČÍ VÝZNAMNÉHO STAVITELE

text: redakce, wikipedie.cz

Je to tři sta let, kdy v Praze zemřel český stavitel německého původu Kryštof Dientzenhofer. Zanechal po sobě mnoho staveb, které krásí hlavní město i další místa naší země. Někteří lidé s nadsázkou říkají, že jeho největším dílem je ale zplození syna Kiliána Ignáce, který byl z rodiny nejslavnější, ale to by bylo ke Kryštofovi nespravedlivé.

Z BAVORSKA DO ČECH

Kryštof byl z bavorské stavitelské rodiny, vyučil se zedníkem a poté se přestěhoval do Čech. Léta pracoval u architekta Abrahama Leuthnera; pracoval s ním například na stavbě zámku v Ostrově u Karlových Varů. Pak se oženil s vdovou po staviteli Janu Jiřím Aichenbauerovi. Měli společně pět dětí včetně už zmiňovaného Kiliána Ignáce. Stavitel byl i jeho nevlastní syn Jan Jiří Aichenbauer mladší.

KLÁŠTER V TEPLÉ I KOSTEL SVATÉ MARKÉTY V PRAZE

V roce 1689 získal měšťanství v Praze a dostal zde povolení provozovat stavitelskou činnost. V roce 1689 získal rovněž místo stavitele kanonie premonstrátské v Teplé, kde se podílel na barokní přestavbě. Jednou z prvních staveb vybudovaných podle jeho vlastního návrhu byla kaple Nejsvětější trojice při bývalém špitálu v Teplé. V západních Čechách realizoval i řadu dalších staveb pro tepelské premonstráty. Podílel se také na stavbě kostela svaté Kláry v Chebu anebo obnovovací práce hospodářského dvora a záměčku v Hamníkách. V letech 1698–1701 působil v Chebu jako pevnostní stavitel. V prvním desetiletí 18. století vznikly jeho nejvýznamnější realizace ze skupiny tzv. radikálních staveb: k těm patří i stavby v Praze, jako je jezuitský kostel svatého Mikuláše na Malé Straně či kostel svaté Markéty v klášteře Benediktinů na Smíchově.

SPOLUPRÁCE SE SYNEM

Těsně před svou smrtí v letech 1719–1722 už spolupracoval se svým synem, zmíněným Kiliánem Ignácem. Mezi jejich společná díla patří například průčelí lore-

tánské kaple v Praze na Hradčanech. Byl to právě Kilián, který pokračoval v díle svého otce a nakonec ho svým významem překonal. Jedním z jejich dalších společných děl jsou barokní kostely na Broumovsku. Kryštof je pochován na malostranském hřbitově.

BRATŘI STAVĚLI V NĚMECKU

Když už jsme u Kryštofovy rodiny, musíme také připomenout některé z jeho bratří, kteří zůstali a působili v Německu. Georg (1643–1689), např. klášterní kostel ve Waldsassenu a bývalý jezuitský kostel (dnes kostel sv. Martina) v Bamberku, Wolfgang (1648–1706), stavěl např. poutní kostel Panny Marie Pomocné v Amberku, Leonhard (1660–1707) – např. nová biskupská rezidence v Bamberku; Johann (1663–1726), např. klášterní kostel v opatství Banz anebo zámek Weißenstein. ○

VÝBĚR ZE STAVEB V PRAZE

Dům U Zlaté lilie (Malé náměstí čp. 458)
– Staré Město (před r. 1698)

Šternberský palác, dnes Národní galerie, pravděpodobně podle návrhu Giovanniho Battisty Alliprandiho
– Hradčany (1698–1708)

Kaiserštejnský palác
– Malá Strana (kolem r. 1700)

Kostel Nejsvětější Trojice
– Nové Město (1708–1713)

Břevnovský klášter s bazilikou svaté Markéty
– Břevnov (1709–1722)

Loreta, hlavní průčelí a postranní kaple
– Hradčany (1711–1722)

Vrtbovský palác – Malá Strana (1712–1720)

Kostel sv. Jana Nepomuckého u kláštera voršílek na Hradčanech – Hradčany (1720–1722)

STAVBY MIMO PRAHU

Kláster Teplá – úpravy a stavba špitální kaple Nejsvětější Trojice (1692–1699)

Pevnostní stavby – Cheb (1698–1701)

Zámecká kaple Zjevení Páně, Smiřice
– podle vzoru Guariniho kostela San Lorenzo v Turíně (1699–1711)

Dle
ORIGINÁLNÍ
ODKOLKOVY
RECEPTURY

Odkolek

TRADIČNÍ ČESKÁ

Odkolek
1850
PEKÁRNA - PRAHA

PEČENO Z OVĚŘENÝCH
INGREDIENCÍ

Plundrový závin krémový

JEMNÝ ZÁVIN SE SVĚŽÍ MALINOVOU NÁPLNÍ
DLE ORIGINÁLNÍ ODKOLKOVY RECEPTURY

WWW.ODKOLEK.CZ

Pohled na komplex Kláštera v Teplé
View of a complex of Teplá Monastery

GREAT BUILDER'S ANNIVERSARY

text: editor, wikipedie.cz, photo: pixabay.com, archives, wikipedie.cz

It has been three hundred years since the Czech builder of German origin Kryštof Dientzenhofer died in Prague. He had left behind many buildings that beautify our capital city and other places in our country. Some people say with exaggeration that his greatest work is the birth of his son Kilián Ignác, who was the most famous member of the family, but that would be unfair to Kryštof.

FROM BAVARIA TO BOHEMIA

Kryštof was from a Bavarian family of builders, trained as a bricklayer and then moved to Bohemia. For years he worked for the architect Abraham Leuthner; he worked with him, for example, on the construction of the castle in Ostrov near Karlovy Vary. He then married the widow of the builder Jan Jiří Aichenbauer. They had five children together, including the already mentioned Kilián Ignác. His stepson Jan Jiří Aichenbauer Jr. was a builder too.

THE MONASTERY IN TEPLÁ AND THE CHURCH OF ST. MARGARET IN PRAGUE

In 1689, he gained the status of Prague citizen and received permission to carry out construction activities there. In 1689 he also acquired the position of builder of the Premonstratensian monastery in Teplá, where he took part in the Baroque reconstruction. One of the first buildings built according to his own design was the Holy Trinity Chapel at the former hospital in Teplá. In

West Bohemia, he also built a number of other buildings for the Teplá Premonstratensian Order. He also took part in the construction of the Church of St. Clare in Cheb and the renovation work of the farmyard and the chateau in Hamrníky. In the years 1698–1701 he worked in Cheb as a fortress builder. In the first decade of the 18th century, its most significant constructions arose from the group of so-called radical buildings: these include buildings in Prague, such as the Jesuit Church of St. Nicholas in Malá Strana and the Church of St. Margaret in the Benedictine Monastery in Smíchov.

COLLABORATION WITH SON

In 1719–1722, just before his death, he had already collaborated with his son, the aforementioned Kilián Ignác. Their joint works include, for example, the facade of the Loreta Chapel in Prague's Hradčany. It was Kilián who continued his father's work and eventually surpassed him in importance. Some of their other joint works were baroque churches in the Broumov region. Kryštof was buried in Prague in the Malá Strana cemetery.

THE BROTHERS BUILT IN GERMANY

Speaking of Christopher's family, we must also mention some of his brothers who stayed and worked in Germany. Georg (1643–1689) built, for example, the monastery church in Waldsassen and the former Jesuit church (now St. Martin's Church) in Bamberg; Wolfgang (1648–1706), built, for example, the pilgrimage church of Our Lady Help of Christians in Amberg; Leonhard (1660–1707) built, for example, the new episcopal residence in Bamberg; Johann (1663–1726) built, for example, the monastery church in Banz Abbey and Weißenstein Castle. ○

Zahrada s fontánou Vrtbovského paláce
The garden of the Vrtba Palace with a fountain

SELECTION OF KRYŠTOF DIENTZENHOFER'S BUILDINGS IN PRAGUE

House U Zlaté lilie (At Golden Lilly) at Malé náměstí 458, Old Town (before 1698)

Sternberg Palace, today the National Gallery, probably designed by Giovanni Battista Alliprandi, built in Hradčany (1698–1708)

Kaiserstein Palace in Malá Strana (around 1700)

Holy Trinity Church in Nové Město (1708–1713)

Břevnov Monastery with the Basilica of St. Margaret in Břevnov (1709–1722)

Loreta Monastery, main facade and side chapel in Hradčany (1711–1722)

Vrtbov Palace in Malá Strana, Prague (1712–1720)

Church of St. Jan Nepomucký near Voršilek monastery in Hradčany (1720–1722)

BUILDINGS OUTSIDE PRAGUE

Teplá Monastery – construction works and building of the Holy Trinity Hospital Chapel (1692–1699)

Fortress buildings in Cheb (1698–1701)

Castle Chapel of the Epiphany in Smiřice – modelled after Guarini Church of San Lorenzo in Turin (1699–1711)

Jiří Zdislav Jankovský na Karlštejně
Jiří Zdislav Jankovský in Karlštejn Castle.

BUDE ČESKÝ TESAŘ PRACOVAT NA KATEDRÁLE NOTRE DAME?

text: Aleš Pohořal, foto: archiv Jiří Z. Jankovský

Není už mnoho míst v Praze, kde by se na opravách nepodílel „první hradní tesař“ Jiří Zdislav Jankovský. Ačkoli chtěl být po svém otci hajný, rodina byla trnem v oku bývalému režimu a tak vysněné povolání dělat nemohl. Ale všechno zlé je pro něco dobré, možná jsme přišli o dobrého hajného, ale zase se „zrodil“ tesař, který opravuje památky, a nejen je, a uchovává tak odkaz našich předků.

„Po té, kdy jsem nemohl dělat hajného, mne táta poslal do Tábora, kde jsem se vyučil tesařem, a byla to podařená volba. Práce s dřevem mi učarovala stejně jako rekonstrukce památek. Po vojně jsem pracoval na opravě kostela Pany Marie Sněžné v Praze, což byla hned velká průprava do dalších prací. Šlo o obrovskou opravu, měnily se všechny vazné trámy,

kteřé byly přes patnáct a půl metru dlouhé a každý vážil dvě a půl tuny. Bylo nás na to jen pět. A už jsem u památek zůstal,“ říká pan Jankovský.

Zajímá se o všechno, co se týká dřeva, pracuje nejen na památkách, ale umí i arboristiku, především rizikové kácení, staví vory starými technologiemi, provozuje je v létě v Kamýku i pro

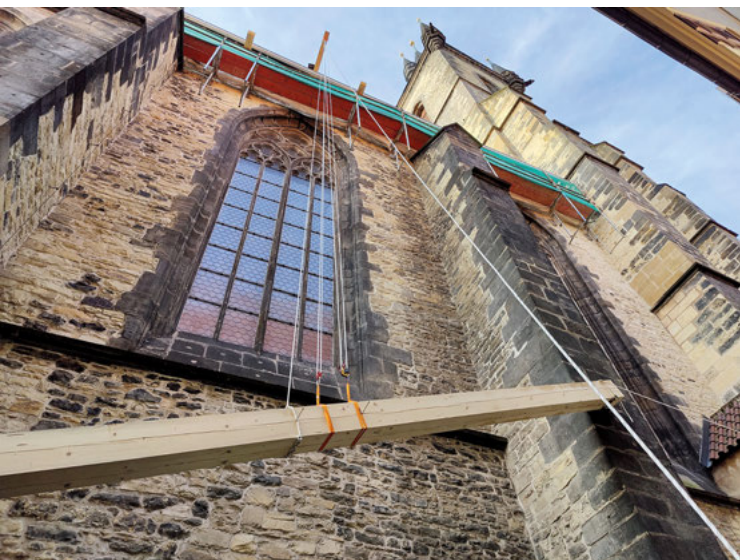

Sloup se sedlem na Karlštejně
Column with a beam in Karlštejn Castle

veřejnost. Na vorech je vše ruční práce, seká i vesla. Také reprezentoval Českou republiku v Timbersportu (soutěž dřevorubců) a byl členem štafety, která získala ve Švýcarsku šesté místo. A jak říká: „Chtěl bych si zkusit ještě bednařinu, vyjednávám v tom směru v plzeňském Prazdroji, tak doufám, že to vyjde.“

„Loňský rok byl velmi podařený, začínali jsme stropem v Císařském paláci na Karlštejně, to bylo skoro 300 kubíků ručně sekaného dubu, práce v tomto objemu se tam nedělala mnoho set let, dovolím si tipnout, že to bylo takových 500–600 let.“

Ruční doprava trámu na Chrám Matky boží před Týnem
Manual transportation of the beam to the Church of Our Lady in front of Týn. Bilany.

Spolupracoval jsem tam s Ondrou Protivou a Karlem Stýblem. Zajímavostí bylo, že s námi pracoval také francouzský sekáč Gustave Remon a na základě toho jsme dostali i pozvání pracovat na katedrále Notre Dame. Uvidíme, zda se to podaří. V současnosti pracuji s Janem Fabichem. Dělali jsme třeba Staroměstský jez, to bylo obzvláště zajímavé, protože ty jezy se moc nedělají. Dále Týnský chrám, letos jsme tam byli znova, protože to už je pátá etapa a končil jsem svatovítskou katedrálou. Mám spoustu realizací na Pražském hradě, kostelů, paláců, klášterů. Jinak se snažím trochu věnovat

Spouštění celého krovu věže v Bilanech
Lowering the entire roof frame of the tower in Bilany.

habsburským majetkům, takže Konopiště, Brandýs atd. atd. Dovolím si neskromně tvrdit, že větší portfolio tesařských prací, než mám já, nemá v republice nikdo. Ještě se vrátím ke Karlštejnu, tam bylo vše, jak být má. Stromy na opravu se kácely v zimě, jak se to má. A nejen to. Také podle lunárních fází, jak to dělali naši předkové, a to má

Odstraňování poškozených sloupů na prvním nádvoří Pražského hradu
Removal of damaged columns in the first courtyard of Prague Castle.

neuvěřitelný vliv na kvalitu dřeva a potažmo prací. Tesařina je složitá a hrozně těžká, špinavá, v létě horko, v zimě zima, když prší, jste mokří. Málokdo ji chce dělat. Měli jsme mladé zájemce, ale nikdo z nich u této práce nevydržel. Jen takovou perličku, která s tím souvisí. Když se stavěla svatovítská

Dubový rošt pláště Staroměstského jezu
The oak grate of the Old Town Weir casing.

katedrála, nejhonorovanější byli kameníci a tesaři, ale už tenkrát měli tesaři o hodinu kratší pracovní dobu, tak se alespoň uznávalo, jak to je těžká práce. A jak bych si představoval svého nástupce? Budete možná překvapeni, ale měl by to být šikovný kluk, který ale nic z tesařiny neumí. Když přijde někdo, kdo už má své zavedené postupy, těžko to zvládá. Vychoval bych si ho od úplných začátků, naučil postupy, a ukázal vše, co dobrého i těžkého tesařina přináší. Musí to být v dobrém slova smyslu „magor“ do tesařiny, stejně jako my, co to teď děláme.

Zajímavostí je „majstrštych“, který máme, a myslím si, že to je, minimálně u nás v republice, ale i v celé Evropě něco výjimečného. Na Pražském hradě se podařilo udělat depozit historického řeziva, a když tam pracujeme, tak opravujeme baroko barokem a renesanci renesancí, dřevo je vyzrálé stovky let, a když uděláte tesařský spoj s truhlářskou přesností, tak to tam zůstane 300 i 500 let a nikdy se to nehne. Velmi zábavné bylo, když jsme opravovali Baziliku sv. Jiří, tak v osmdesátých letech celou tu konstrukci krovu brousili dřívě drátěnými kartáči, takže zmizely stopy opracování a osekání sekerou. Když jsme dělali opravu, dali jsme tam vlastně cennější dřevo, a protože jsme zachovali stopy po sekerách, tak to má vypovídající historickou hodnotu. ●

WILL A CZECH CARPENTER WORK AT NOTRE-DAME?

text: Aleš Pohořal, photo: Jiří Z. Jankovský archive

There are not many places in Prague in repairs of which the “number one castle carpenter” Jiří Zdislav Jankovský did not take part. Although he wanted to be a forester like his father, his family was a thorn in the side of the former regime and thus he could not do his dream job. But “every cloud has a silver lining”, as a saying goes. We may have lost a good forester but, instead, a carpenter was “born”, who repairs monuments and not only them, thus preserving the legacy of our ancestors.

“As I couldn’t work as a forester, my dad sent me to the town of Tábor, where I trained to be a carpenter, and it was a good choice. Working with wood fascinated me as well as the reconstruction of monuments. After the military service, I worked on the repair of the Church of Our Lady of the Snows in Prague, which was great preparation for my further work. It was a huge repair: all the tie beams were

Mimořádně složitá oprava barokní krovové konstrukce na Pražském hradě (prováděno pod střešní krytinou) – v levém horním rohu signováno tesařskou značkou.

Extremely complex repair of the Baroque truss structure at Prague Castle (carried out under the roof covering) – signed with the carpenter's mark in the upper left corner.

changed, which were over fifteen and a half meters long and each weighed two and a half tons. There were only five of us for that job. I’ve been working at monuments since then”, says Mr. Jankovský.

He is interested in everything related to wood. He works not only at monuments, but he is also

Sestavení věže na zemi, v popředí ručně sekané římsy. Building a tower on the ground; the hand-hewn cornice is in the foreground.

good at arboriculture, especially risky felling, builds rafts using old technologies and in the summer operates them for the public in Kamýk on the Vltava River. Everything on the rafts is handmade – he even carves the oars. He also represented the Czech

Práce na Chrámu Matky boží před Týnem
Work on the Temple of the Church of Our Lady in front of Týn.

Repliky gotických seker používané při opravování dřeva
Replicas of Gothic axes used for woodwork.

Republic in Timbersport (a lumberjack competition) and was a member of the relay team that won sixth place in Switzerland. And as he says: "I would also like to try cooperage. I am negotiating this matter with Pilsner Prazdroj and hope it will work out".

"Last year was very successful. We started it with the ceiling in Imperial Palace in Karlštejn Castle - there was almost 300 cubic meters of hand-hewn oak. Such volume of work had not been done there for several centuries, I dare guess it must have been about 500-600 years. I worked there with Ondřej Protiva and Karel Stýblo. An interesting fact

Opravy na Karlštejně
Repairs in Karlštejn Castle

was that the French carver Gustave Remon worked with us, and on the basis of that we were invited to work at Notre-Dame Cathedral. We'll see if it works out. I am currently working with Jan Fabich. We did, for example, the Old Town Weir, which was particularly interesting, because weirs are not done very often. The next was Týn Church, where we have been again this year, because it is already the fifth stage of reconstruction. I finished the year with St. Vitus Cathedral. I have done a lot of works at Prague Castle, churches, palaces and monasteries.

so it was even then recognized how hard their work was. And how do I imagine my successor? You might be surprised, but he should be a handy boy who doesn't know anything about carpentry. Those who come with already established work techniques find it difficult to manage work. I would raise such a boy from the very beginning, teach him the procedures and show him everything good and difficult that carpentry brings. He has to be crazy about carpentry, just like us who are doing it now.

The interesting thing is the “masterpiece” that we have, and I think that it is something exceptional, at least in our country, but perhaps also in the whole of Europe. At Prague Castle, we managed to make a stock of historical timber, and when we work there, we repair the baroque things by using baroque wood and renaissance things by using renaissance wood; the wood has matured for hundreds of years and if you make a carpenter's joint with a joiner's precision, it will stay there for 300 or 500 more years and it will never move. It was very funny that when we were repairing St. George Basilica in the 1980s, we wire brushed the entire structure of the roof and thus the traces of processing and cutting with an axe disappeared. When we did the repair, we actually used more valuable wood in there because we preserved the axe marks and it has a historical value speaking for itself. ●

Lichtenštejnský palác – takhle to většinou vypadá, než do toho poprvé říznu
Lichtenstein Palace. This is what it usually looks like before carpenters make their first cut.

Pasování dubového stropního trámu do výměny
Fitting an oak ceiling beam for replacement.

I also try to pay some attention to the Habsburg properties, which are Konopiště Castle, Brandýs Castle, etc. I dare say immodestly that no one in our country has a bigger portfolio of carpentry works than I have. But let me return to Karlštejn Castle. Everything was done there properly. Trees for the repair were cut down as it should be done - in the winter. And not only that. They were cut down according to the lunar phases as our ancestors did, which has an incredible effect on the quality of the wood and therefore the quality of work.

Carpentry is complicated, very hard and dirty work; it is hot in the summer, cold in the winter and when it rains, you get wet. Few people want to do it. We have had young people interested in it, but none of them lasted in the job. Let me tell you just one interesting fact related to our work. When St. Vitus Cathedral was being built, the most honoured workers were stonemasons and carpenters, but even then carpenters had an hour shorter working hours,

LORD OF THE DANCE ÚŽASNÝ ZÁŽITEK

text: redakce, foto: archiv

Lord of the Dance, diváky milovaná irská taneční show, se stal světovým fenoménem a nejnavštěvovanějším tanečním představením všech dob. Dosud ji v 60 zemích pěti kontinentů zhlédlo neuvěřitelných 60 milionů diváků!

O to víc je radostnou zprávou, že se na přelomu listopadu a prosince vrací do České republiky po více než tříleté přestávce, s jubilejní show k oslavě 25. výročí souboru. Letos připravil neúnavný a nestárnoucí Michael Flatley, který osobně a velmi přísně dohlíží na kvalitu pódiového zpracování, choreografii i na výběr samotných tanečnic, jubilejní evropské turné a zároveň inovovanou verzi své slavné show.

Kromě nových kostýmů, skvělých speciálních efektů a rokenrolového světelného designu, který doplňuje několik klidnějších momentů představení, slibuje nadšený autor i nová taneční čísla a hudbu – to vše pod názvem Lord of the Dance: 25 Years of Standing Ovations, tedy 25 let ovací vestoje.

Pan Flatley nám k turné řekl:

Brzy uplyne 20 let od prvního, velice úspěšného představení Lord of the Dance v České republice a sama show slaví úžasné 25. výročí. Těší se tanečníci na nadcházející, zatím největší české a slovenské turné, které se chystá na konec letošního roku?

„Vždy jsme rádi jezdili do České republiky a na Slovensko a diváci nás vždy srdečně vítali. Myslím, že síla a energie našich vystoupení vyvolávají ohlas lidí. Jejich duch je silný jako ten náš, irský. Je to neuvěřitelné, že do České republiky jezdíme již 20 let. Mnoho našich tanečnic procestovalo celou vaši zemi již vícekrát a máme také mnoho nových talentovaných kolegů, kteří jsou nadšení, že se mohou poprvé zúčastnit českého a slovenského turné v rámci oslav 25. výročí. Je nám 25 let a naše největší turné pokračuje od úspěchu k úspěchu.“

V roce 2014 jste během českého turné třikrát ztvárnil titulní roli Lord of the Dance. Jaký byl váš dojem z českého publika?

„Miluji české publikum, které reaguje tak vřele. Cítíte energii diváků, jsou celou dobu s vámi a na konci představení jsou všichni na nohou. Jsme velice vděční za to, že zde máme stále vyprodané celé arény. Od roku 2015 jsem v důchodu, ale hvězdy Lord of the Dance Matt Smith a Cathal Keaney vedou soubor na turné 25. výročí. Jsem přesvědčen, že staří i noví fanoušci je budou mít rádi.“

Jak jsme se i u nás na vlastní oči mnohokrát přesvědčili, takovými ovacemi, bouřlivým potleskem a rozzářenými úsměvy končí každé představení „lordů“. Ti se do našich zemí vrací již potřinácté, od jejich prvního vystoupení u nás uplynulo už dvacet let a dosud je zde vřelým potleskem odměnilo přes milion diváků. ●

TERMÍNY PŘEDSTAVENÍ

- 26. listopad – Brno 16.00 a 20.00 h
- 27. listopad – Bratislava
- 29. listopad – Karlovy Vary
- 30. listopad – Liberec
- 1. prosinec – Pardubice
- 2. prosinec – České Budějovice
- 3. prosinec – Praha
- 4. prosinec – Ostrava

LORD OF THE DANCE AN AMAZING EXPERIENCE

text: editors, photo: archives

Lord of the Dance, the beloved Irish dance show, has become a global phenomenon and the most visited dance show of all time. So far, it has been watched by an incredible 60 million viewers in 60 countries on five continents!

The joyful news is that they are returning to the Czech Republic at the turn of November and December after a break of more than three years with a jubilee show to celebrate the ensemble's 25th anniversary. This year, the tireless and ageless Michael Flatley, who personally and very strictly supervises the quality of stage work, choreography and the choice of dancers, has prepared a jubilee European tour and at the same time an updated version of his famous show. In addition to new costumes, great special effects and rock & roll stage lighting, which complements several quieter moments of the performance, the enthusiastic author promises new dance numbers and music - all under the name Lord of the Dance: 25 Years of Standing Ovations.

Mr Flatley told us about the tour:

It will soon be 20 years since the first, highly successful performance of Lord of the Dance in the Czech Republic, and the show itself is celebrating an amazing 25th anniversary. Are the dancers looking forward to the upcoming, so far the biggest Czech and Slovak tour, that is going to take place at the end of this year?

„We have always loved coming to the Czech Republic and Slovakia, the audiences have always been so welcoming. I think the power and the energy of our shows resonate with the people. Their spirit is strong like the Irish. It's hard to believe we've been coming to the Czech Republic for 20 years. Many of our dancers have toured the country over and over and we also have many new talented cast who are excited to be part of the 25 Year Anniversary Czech and Slovak Tour

for the first time. 25 years on and our biggest tour is going from strength to strength.“

In 2014, you have performed three times the title role of the Lord of the Dance during the Czech tour. What was your impression of the Czech audience?

„I love the Czech audiences, they are so receptive. You can feel their energy, they're with you all the way and by the end of the show they're on their feet. We've so much to be thankful for to be able to sell out arenas here over and over again. I've retired since 2015, but

Lord of the Dance stars Matt Smith and Cathal Keaney are leading the way on the 25th Anniversary Tour. I know the fans old and new will love them.“

As we have seen with our own eyes many times, every performance of the “Lords” ends with such ovations, thunderous applause and beaming smiles. They are returning to our country for the thirteenth time. Twenty years have passed since their first performance here, and so far over a million Czech viewers have rewarded them with warm applause.

PERFORMANCE DATES

26 November – Brno at 4:00 p.m. and 8:00 p.m.
27 November – Bratislava
29 November – Karlovy Vary
30 November – Liberec
1 December – Pardubice
2 December – České Budějovice
3 December – Prague
4 December – Ostrava

PRAGUE SOUNDS ZMĚNĚNÝ NÁZEV, STEJNÁ KVALITA

text: redakce, foto: archiv Prague Sounds

Festival Struny podzimu mění název na Prague Sounds. Není se čemu divit, festival za čtvrtstoletí jeho existence svůj původní název výrazně přerostl. Dávno už na něm neznějí jen struny, ale výběr hudby bez ohledu na žánry.

„Po završení prvního čtvrtstoletí festivalu Struny podzimu začínáme novou kapitolu. Nový název festivalu skvěle reflektuje, kam se festival za 25 let od svých začátků vyvinul. Název Prague Sounds je stejně kosmopolitní, jako je jeho současný festivalový program. Prague Sounds evokují žánrovou otevřenost, akcentují génia loci Prahy a není vázán na konkrétní roční období. Věřím, že nový název festivalu umožní jeho další rozvoj jak na domácí scéně, tak i zvýší povědomí o festivalu v mezinárodním měřítku,“ říká ředitel a zakladatel festivalu Marek Vrabec.

Letos tu od 23. října do 24. listopadu vystoupí neoklasický klávesový mág Nils Frahm, charizmatická zpěvačka Laura Mvula, svébytný vládce slova Ghostpoet, jazzové all stars kvarteto Redman – Mehlau – McBride – Blade, bubeník Makaya McCraven přezdíváný „beat scientist“, průkopníci akustického techna Brandt Brauer Frick Ensemble anebo jubilující legenda Jiří Stivín. Program 26. ročníku festivalu doplňují

Koncert jubilující české legendy Jiřího Stivína bude ozdobou festivalu.

The concert of the jubilant Czech legend Jiří Stivín will be the highlight of the festival.

Z vod Vltavy, na které se konaly některé koncerty Prague Sounds, se „vynořuje“ ředitel a zakladatel festivalu Marek Vrabec.

The director and founder of the festival, Marek Vrabec, “emerges” from the waters of the Vltava River, where some Prague Sounds concerts were held.

již dříve avizovaný koncert ansámbly Snarky Puppy a sólový recitál mandolinisty Chrise Thileho.

Festival Prague Sounds tak letos nabídne v hlavním programu během října a listopadu celkem devět hudebních večerů.

Bubeník Makaya McCraven se představí v La Fabrica
Drummer Makaya McCraven will perform at La Fabrica.

O tom, jakou mají pověst vystupující umělci, svědčí i některé ohlasy v zahraničním tisku: „Chris Thile je bůh drobných zvuků..., superhvězda na svůj nástroj..., dechberoucí virtuos...“, píše New York Times. „Thile způsobil revoluci ve vnímání mandoliny, a to nejen tím, že výraznou měrou přispěl k vývoji bluegrassu, ale také tím, že mandolínu vytáhl z jejího žánrového šuplíku a učinil z ní životaschopný nástroj pro nejrůznější styly,“ přidává Boston Globe.

Německý neoklasický skladatel a elektronický klávesový kouzelník Nils Frahm.
German neo-classical composer and electronic keyboard wizard Nils Frahm.

„Ghostpoet je jedinečný..., vytváří díla, která jsou náročná, ale zároveň přístupná..., a výsledkem je repertoár, který se vymyká z tvorby jeho vrstevníků,“ píše Clash. „Působí (Laura Mvula) a zní jako kouzlo – a to je v dnešní době nedostatkové ‚zboží‘,“ citujeme Guardian a stejné periodikum píše: „Frahm kombinuje virtuozní muzikantství s citem pro melodii popového hitmakera, volné jazzové vzorce a dar pro euforické melodie, který by mu mohl závidět ne jeden DJ... I proto stojí v čele současné hudební scény.“

Vedle již shora jmenovaných zahraničních umělců připravil festival Prague Sounds i hudební poctu při příležitosti jubilea legendy domácí hudební scény **Jiřího Stivína**. Nezkrotný hudební živel oslaví svoje osmé kulatiny koncertem

Kapela Snarky Puppy bude mít pražský debut.
Snarky Puppy band will make their Prague debut.

PROGRAM FESTIVALU

23. 10. – Lucerna – velký sál, *Snarky Puppy*
24. 10. – Rudolfinum, *Chris Thile*
1. 11. – Dox+, *Brandt Brauer Frick Ensemble*
2. 11. – Lucerna, velký sál, *Redman – Mehltau*
– *Mc Bride – Blade*
3. 11. – Divadlo Archa, *Ghostpoet*
13. 11. – La Fabrika, *Makaya McCraven*
16. 11. – Fórum Karlín, *Laura Mvula*
19. 11. – Rudolfinum, *Jiří Stivín*
24. 11. – Fórum Karlín, *Nils Frahm*
- Všechna představení začínají ve 20 hodin.
Více informací na www.praguesounds.cz

19. listopadu v Rudolfinu a poblahopřát mu přijdou další výrazné osobnosti české hudby. „Už 30 let pořádám tradiční podzimní koncert k počtu patronky muzikantů sv. Cecílie a v podobném duchu se ponese i tento festivalový večer. Sice shodou okolností oslavím kulatiny, ale nečekejte žádné nakaširované ceremoniály, při kterých je vše naplánované na vteřinu. Slavit totiž budeme jak jinak než hudbou – starou, novou i jazzovou. A především pak improvizací, bez které si život nedokážu představit. Těšit se můžete tradičně na Collegium Quodlibet a uvidíme, kteří další hudební přátelé ‚půjdou zrovna okolo‘,“ usmívá se Jiří Stivín. ●

PRAGUE SOUNDS – CHANGED NAME, SAME QUALITY

text: editor, foto: Prague Sounds archives

The music festival *Strings of Autumn* changes its name to *Prague Sounds*. No wonder, the festival has significantly outgrown its original name in the quarter century of its existence. It has long been not just strings, but a selection of music regardless of genres.

“After completing the first quarter century of the *Strings of Autumn* festival, we are starting a new chapter. The new name of the festival perfectly reflects the result of its development in the 25 years since its beginnings. The name *Prague Sounds* is as cosmopolitan as the current festival program. It evokes genre openness, accentuate the genius loci of Prague and is not bound to a specific time of year. I believe that the new name of the festival will enable its further development on the domestic scene and increase awareness of the festival on an international scale,” says the festival director and founder Marek Vrabec.

This year, from 23 October to 24 November, neoclassical keyboard magician Nils Frahm, charismatic singer Laura Mvula, unique master of the word Ghostpoet, all stars jazz quartet Redman – Mehdau – McBride – Blade, drummer Makaya

McCraven nicknamed “beat scientist”, pioneers of acoustic techno Brandt Brauer Frick Ensemble and jubilant legend Jiří Stivín will be performing here. The programme of the 26th year of the festival is complemented by the previously announced concert by the Snarky Puppy ensemble and a solo recital by mandolin player Chris Thile. Thus, this year, the Prague Sounds Festival will offer a total of nine musical evenings in the main programme during October and November.

The reputation of the performing artists is also evidenced by some reviews in the foreign press: **“Chris Thile is the god of small sounds..., a superstar on his instrument..., a breath-taking virtuoso...”** writes the New York Times. **“Thile revolutionized the perception of the mandolin, not only by making a significant contribution to the development of bluegrass, but**

also by taking the mandolin out of its genre drawer and making it a viable instrument for a variety of styles,” adds the Boston Globe. “Ghostpoet is unique..., creating work that is challenging yet accessible... resulting in a repertoire that stands apart from the work of his peers,” writes Clash magazine. “She (Laura Mvula) looks and sounds like magic – and that’s a scarce ‘commodity’ these days”, we quote the Guardian. The same periodical writes: “Frahm combines virtuoso musicianship with a pop hitmaker’s sense of melody, free jazz patterns and a gift for euphoric melodies which many DJs could

Ikonické kvarteto Joshua Redman, Brad Mehldau, Christian McBride, Brian Blade
The iconic quartet of Joshua Redman, Brad Mehldau, Christian McBride and Brian Blade.

envy... This is why he is at the forefront of the current music scene.”

In addition to the above-mentioned foreign artists, the Prague Sounds Festival has also prepared a musical tribute on the occasion of the jubilee of the legend of the local music scene, **Jiří Stivín**. The “musical element of indomitable energy” will celebrate his

Ghostpoet se vrací na festival po deseti letech
Ghostpoet is returning to the festival after ten years.

FESTIVAL PROGRAMME

23 October – Lucerna Palace – *Great Hall, Snarky Puppy*

24 October – Rudolfinum Concert Hall, *Chris Thile*

1 November – Dox+, *Brandt Brauer Frick Ensemble*

2 November – Lucerna Palace – *Great Hall, Redman – Mehldau – McBride – Blade*

3 November – Archa Theatre, *Ghostpoet*

13 November – La Fabrika, *Makaya McCraven*

16 November – Forum Karlín, *Laura Mvula*

19 November – Rudolfinum Concert Hall, *Jiří Stivín*

24 November – Forum Karlín, *Nils Frahm*

All concerts start at 8 p.m.

More information at www.praguesounds.cz

eightieth anniversary with a concert on 19 November in the Rudolfinum Concert Hall, and some outstanding personalities of Czech music are coming to congratulate him. “For 30 years, I have been organizing a traditional autumn concert in honour of the patron saint of musicians, Saint Cecilia, and this festival evening will be held in a similar spirit. Although,

Osmdesátku oslaví Jiří Stivín koncertem na festivalu

Jiří Stivín will celebrate his 80th birthday with a concert at the festival.

coincidentally, I am going to celebrate my anniversary, you shouldn’t expect any fancy ceremonies where everything is planned to the second. There is no other way to celebrate than with music – old, new and jazz music. And above all, improvisation, without which I cannot imagine my life. Traditionally, you can expect a performance by the Collegium Quodlibet and we will see which other musical friends will come round while ‘passing by;” smiles Jiří Stivín. ○

NADACE ŠPUNTÍCI PODPORUJE HANDICAPOVANÉ DĚTI

text: redakce, foto: archiv Nadace Špuntíci

Handicapované děti podporuje Nadace Špuntíci – tato záslužná činnost, jejíž odměnou byl také spokojený úsměv chlapců a děvčat, kterým zlepší kvalitu života.

Padesát tisíc pro dvě děti putovalo z prvního ročníku charitativního střeleckého turnaje Nadace Špuntíci. „Celkový výtěžek z akce byl rozdělen mezi patnáctiletou Elišku a devítiletého Matyáška. Každý z nich získal 25 000 na neurorehabilitace na klinice

Pozvánka na Trofeo Niké.
Invitation to Trofeo Nike.

Předání šeku v hodnotě 25 000 Kč na neurorehabilitace pro Mirka.
Handing over a cheque worth CZK 25,000 for neurorehabilitation for Mirek.

ASTRA,“ sdělila Alexandra Uherková, ředitelka Nadace Špuntíci. V červenci Nadace Špuntíci podpořila další dvě děti. Třináctiletý Mirek obdržel 25 000 Kč na neurorehabilitace a pětiletá Natálka získala také 25 000 Kč na neurorehabilitace. Oba je budou absolvovat na klinice ASTRA. Tím ovšem činnost nadace pro tento rok neskončila.

V září obdrží nadace výtěžek z charitativní dražby pořádané Trofeo Niké. „Děkuji Trofeo Niké, že podpoří handicapované děti prostřednictvím naší nadace a pomůže tak dětem absolvovat neurorehabilitace a neurosenzorické terapie. Letošní Andělská jízda věnovaná legendě Dakaru Karlu Lopraisovi bude výjimečná a já věřím, že se podaří vybrat co nejvyšší částku. Roli Generální ambasadorky přebírá Ivana Christová. Tak neváhejte a přijďte se na Trofeo Niké také letos podívat,“ dodala Alexandra Uherková, ředitelka Nadace Špuntíci.

Podpořit handicapované děti můžete libovolnou částkou i vy na transparentní účet Nadace Špuntíci 2302091760/2010.

Pozvánka od Ivany Christové:
<https://www.youtube.com/watch?v=k9FMuRvSov8>

THE ŠPUNTÍCI FOUNDATION SUPPORTS DISABLED CHILDREN

text: editors, photo: Špuntíci Foundation archives

Disabled children are supported by the Špuntíci Foundation. This meritorious activity, the reward of which was also the satisfied smiles of boys and girls, improves their quality of life.

Fifty thousand CZK raised in the first year of the Špuntíci Foundation's charity shooting tournament went to two disabled children. "The total proceeds from the event were divided between 15-year-old Eliška and nine-year-old Matyášek. Each of them received CZK 25,000 for neurorehabilitation at the ASTRA clinic," said Alexandra Uherková, director of the Špuntíci Foundation. In July, the Špuntíci Foundation supported two more children.

Předání šeku v hodnotě 25 000 Kč na neurorehabilitace pro Natálku.
Handing over a cheque worth CZK 25,000 for neurorehabilitation for Natálka.

Výherce střeleckého turnaje Nadace Špuntíci – 50 000 Kč věnováno na neurorehabilitace.
Winner of the Špuntíci Foundation shooting tournament – CZK 50,000 donated to neurorehabilitation.

Thirteen-year-old Mirek received CZK 25,000 for neurorehabilitation and five-year-old Natálka also received CZK 25,000 for neurorehabilitation. Both children will undergo rehabilitation at the ASTRA clinic. However, the foundation's activities have not finished for this year.

In September, the foundation will receive proceeds from a charity auction organized by the vintage car ride Trofeo Niké. "I would like to thank the Trofeo Niké for supporting disabled children through our foundation and thus helping children undergo neurorehabilitation and special therapies. This year's Angel Ride, which is dedicated to the Dakar Rally legend Karl Loprais, will be exceptional and I believe that the highest possible amount will be raised. The role of General Ambassador is taken over by Ivana Christová. So, do not hesitate and come and see Trofeo Niké this year again," added Alexandra Uherková, director of the Špuntíci Foundation.

You too can support disabled children with any amount to the transparent bank account of the Špuntíci Foundation No. 2302091760/2010.

QR Platba

Invitation from Ivana Christová:
<https://www.youtube.com/watch?v=k9FMuRvSov8>

DODNES NEPŘEKONANÝ JIŘÍ ŠTANCL

text: Tipsport pro legendy (kráceno), foto: archiv

Plochá dráha je jedinečná motoristická disciplína se stoletou mezinárodní tradicí. Závodníci vzájemně soupeří na oválu s prašným povrchem, kde se snaží jeden druhého předjet na speciálních motocyklech: jsou to odlehčené a dravě vyladěné „pětistovky“ poháněné čistým alkoholem, které mají jen jediný rychlostní stupeň – a žádné brzdy.

PLOCHODRÁŽNÍ RÁM Z VODOVODNÍCH TRUBEK

K celoživotní vášni pro motocykly ho přivedl otec Jiří, vedoucí žatecké Mototechny, který také sám závodil. „Jezdil silniční závody, měli malou dílnu, kde opravovali motorky, ale asi víc spravovali, než jezdili. S mámou jsme ho o víkendech doprovázeli po závodech,“ vypráví pamětník. „V roce 1956 si táta

JIŘÍ ŠTANCL

narozen 18. listopadu 1949 v Žatci

- od roku 1967 členem plochodrážního oddílu Rudá hvězda Praha
- získal celkem 34 titulů mistra republiky – v závodech jednotlivců, družstev, dvojic a na dlouhé ploché dráze
- pětkrát zvítězil v prestižní Zlaté přilbě
- závodil za Coventry Bees a Reading Racers v anglické profesionální lize, kterou s oběma kluby vyhrál
- účastnil se Turné mistrů světa po Austrálii, Novém Zélandu a USA
- dvakrát se stal vicemistrem světa na dlouhé ploché dráze
- v závěru kariéry působil jako profesionální závodník v německé bundeslize

koupil motor ESO a přední a zadní kolo, na víc neměl peníze. Z vodovodních trubek si sestavil plochodrážní rám a začal jezdit plochou dráhu za Severočeský kraj.“ Synovi vyrobil menší motorku s postranním vozíkem a malý Jiří s kamarádem se před závody předváděli v exhibičních jízdách.

SRPEN 1968 A VOJNA MEZI MOTORY

Jako každého mladého muže v tehdejším Československu ale i Jiřího Štancla čekala po dovršení dospělosti povinná vojenská služba. „Po dvaceti dnech, co jsem byl na vojně, přijeli Rusové. Asi v jedenáct hodin večer jsme slyšeli rachot letadel a vrtulníků... Byl vyhlášen poplach. Vyhnali nás ven a my ani nevěděli, co se děje,“ připomíná dramatické chvíle, kdy vojska zemí Varšavské smlouvy pod vedením Sovětského svazu vpadla na území Československa. „Jeden z našich velitelů – byl to trochu blázen – chtěl, abychom se šli zakopat a střílet. Ale další důstojník nakonec vydal rozkaz, že máme zůstat v kasárnách. Pak jsme slyšeli, že na sloupcích v plotě prý měli okupanti připravené těžké kulometry. Stejně jsme měli jen pár ostrých nábojů na vojáka, takže by nás snadno rozprašili.“

ÚNOS DO RUDÉ HVĚZDY

Protože všichni občané socialistického Československa měli zákonem danou povinnost pracovat, musel si pamětník ihned po skončení vojenské služby najít zaměstnání. „Chtěl jsem dál jezdit za Rudou hvězdou, ale nechtěl jsem se kvůli tomu stát policajtem. Asi dva měsíce jsem tedy pracoval jako mechanik v garážích pražského Dopravního podniku. Ale protože o mě vedení oddílu mělo velký zájem, jednoho dne

TipSPORT pro legendy

V rámci projektu TipSport pro legendy znovuobjevujeme československé sportovní reprezentanty, kteří ve své době byli národními hrdiny. Dnes už je ale mladé generace neznají. Spolu s o. s. Post Bellum se snažíme jejich osudy zaznamenat a připomenout je široké veřejnosti. Každý měsíc natáčíme několikahodinový příběh Sportovní legendy, který Post Bellum dál zpracovává. Těm veteránům, kteří to potřebují, navíc pomáhá Nadace TipSport. V tomto čísle zveřejňujeme příběh plochodrážního jezdce Jiřího Štancla.

do garáží zkrátka přijelo policejní auto, naložili mě, odvezli i se všemi věcmi na Veleslavín a nechali mě podepsat, že se stávám sportovcem instruktorem Rudé hvězdy Praha,“ popisuje Jiří Štancl tehdejší náborové metody.

VÍTĚZSTVÍ VE ZLATÉ PŘILBĚ

V roce 1974 poprvé zvítězil ve Zlaté přilbě, jednom z nejstarších plochodrážních závodů na světě. Za zády přitom nechal zřejmě vůbec největší postavu ploché dráhy všech dob – už tehdy legendárního Novozélandana Ivana Maugera. „Nemohl to vůbec překousnout. Chodil za mnou a pořád se mě ptal: ‚Jiri, rekní mi, jak jsi mne predjel?‘“ líčí i po letech viditelně dojatý pamětník. „A právě tohle vítězství mi otevřelo dveře k pozdějšímu Turné mistrů světa po Austrálii, Novém Zélandu a USA.“

TURNÉ MISTRŮ SVĚTA

Milníkem v jeho sportovní kariéře byl bezesporu rok 1976. Novozélandané Ivan Mauger a Barry Briggs – světové plochodrážní hvězdy první velikosti – přizvali nadějněho závodníka, se kterým se potkávali na stupních vítězů při Zlaté přilbě, Memoriálu Luboše Tomíčka anebo při závodech na dlouhé ploché dráze, aby se zúčastnil exhibičního Turné mistrů světa (The World Champions' Speedway Series), které pořádali. I když se pochopitelně Jiří Štancl titulem světového šampiona chlubit nemohl, dostal – po vyřízení všech nutných povolení a dalších náležitostí k cestě na Západ – jedinečnou příležitost nejen přátelsky změřit síly s nejúspěšnějšími kolegy, ale také navštívit Nový Zéland a Austrálii.

Druhou událostí památného roku 1976, která Jiřího Štancla po sportovní stránce výrazně posunula, bylo, když na přímluvu několikanásobného mistra světa (a také továrního jezdce Jawy) Dána Oleho Olsena dostal povolení odcestovat do Velké Británie a posílit řady Olsenova anglického klubu Coventry Bees.

S dcerou a synem na stupních vítězů.
Jiří Štancl with his daughter and son on the victory podium

Jako teprve třetí československý plochodrážník se tak mohl učit od internacionálů v tamní profesionální lize, která byla tehdy světovou špičkou.

ŘEKLI NÁM: NATOČTE MOTORKY!

Po skončení sezony v Coventry odjel Jiří Štancl podruhé na Turné mistrů světa. Kromě Austrálie a Nového Zélandu se tentokrát se svými slavnými kolegy podíval i do Spojených států amerických, kde si kromě závodění užívali i kalifornského slunce a pláží. Hned po návratu do Prahy ovšem pocítil úplně jinou realitu normalizačního Československa. Šestnácté-

Pět Zlatých přileb pro Jiřího Štancla.
Five Golden Helmets for Jiří Štancl.

ho března 1977 probíhal v Břevnově ostře sledovaný pohřeb filozofa Jana Patočky, který zemřel na mrtvici po mnohahodinovém výslechu státní bezpečnosti. Byl první obětí komunistických represí po vydání prohlášení Charty 77 a StB se pohřeb oponenta režimu všemožně snažila narušit. Účastníky pohřbu nepokrytě sledovali a obtěžovali tajní policisté, nízkou nad hřbitovem létal policejní vrtulník a přehlušoval smuteční projev. A zpoza zdi, za níž se v sousedství hřbitova nachází plochodrážní stadion Rudé hvězdy, vnitra, se ozývalo hlasité túrování motorů závodních strojů. „Museli jsme mít nastartované motorky. To byl rozkaz. Byli jsme příslušníci SNB a museli jsme ho uposlechnout. Kdo by býval nepřišel, prostě by skončil,“ komentuje pamětník.

KROK POD VRCHOLEM

Do anglické ligy se Jiří Štancl vrátil hostovat ještě několikrát. V sezoně 1978 v prestižní soutěži s Coventry Bees zvítězil a tento nemalý úspěch dokázal zopakovat i o dva roky později s klubem Reading Racers. Začátkem osmdesátých let stále kraloval tuzemským oválům a dařilo se mu i v mezinárodních soutěžích dvojic či družstev, stále více se ale soustřeďoval na dlouhou plochou dráhu. V roce 1983 (a znovu dva roky nato) v ní dosáhl svého vůbec nejlepšího individuálního výsledku – stal se vicemistrem světa.

Chtěl se vyvázat z domácího angažmá, ale nebylo to vůbec jednoduché. Po nepříjemných jednáních mu funkcionáři sice v roce 1985 povolili ukončit služební poměr a odejít do Spolkové republiky Německo na „komerční styk“, ale přišel o československou závodní licenci. Jezdil tedy v bundeslize s licenci německou – a po jednom vítězství mu tak na stupních vítězů hráli německou státní hymnu. „Musel jsem pořadatelům psát, aby mi – až příště zase vyhraju – hráli tu naši. A doma samozřejmě bylo co vysvětlovat,“ usmívá se pamětník. Horší bylo, že funkcionáři ho kromě účasti ve většině tuzemských závodů připravili i o možnost reprezentovat Československo.“

LAŤKA ZŮSTÁVÁ

Nejrůznější pokusy ze strany funkcionářů očernit jeho pověst, svést na jeho odchod neúspěchy dalších domácích závodníků i neustálé házení klacků pod nohy (lépe řečeno pod kola) nebraly konce. „Nechtěli mě pomalu pustit ani v Pardubicích na stadion,“ kroutí hlavou pamětník. Když se po sezoně 1987 rozhodl ukončit svou dvacet let trvající kariéru, během níž mimořádně úspěšně reprezentoval Československo i značku Jawa, nepovolili mu uspořádat ani rozlučkový závod pro fanoušky. Závodění tedy Jiří Štancl řekl své sbohem v německém městě Neustadt an der Donau, za který startoval v bundeslize. „Myslím, že jsem laťku všem nasadil hodně vysoko.“ On sám se k ploché dráze vrátil až o mnoho let později jako trenér mládeže. Plochodrážní úspěchy Jiřího Štancla st. dodnes nikdo z jeho krajanů nepřekonal. ●

STILL UNSURPASSED JIŘÍ ŠTANCL

text: Tipsport (Memory of Nation),
photo: archive

Speedway is a unique motorcycle discipline with a century-old international tradition. Racers compete on an oval track with a dusty surface, where they try to overtake each other on special motorcycles, which are lightweight, wildly tuned and have five-stroke engines fuelled by pure alcohol, only one gear and no brakes.

SPEEDWAY MOTORCYCLE FRAME MADE OF WATER PIPES

Jiří Štancl was led to a lifelong passion for motorcycles by his father, head of the branch of the Mototechna state enterprise in the town of Žatec, who was a racer himself. “He participated in road races; there was a small workshop where they repaired motorbikes, but they probably repaired more than they rode. My mother and I accompanied him to the races at weekends,” says the contemporary witness. “In 1956, dad bought an ESO engine and two wheels – front and rear ones – he didn’t have the money for more. He assembled a speedway motorcycle frame of water pipes and started to race for the North Bohemian Region.” He made his son a smaller motorcycle with a sidecar, and little Jiří and his friend used to show off in exhibition rides before the races.

JIŘÍ ŠTANCL

Born in the town of Žatec on 18 November 1949

- a member of the Red Star Prague speedway section since 1967
- has won a total of 34 national champion titles – in individual, team, pair and long flat track races
- has won the prestigious Golden Helmet five times
- has raced for Coventry Bees and Reading Racers in the English Professional League, winning with both clubs
- has participated in the World Champions Tour in Australia, New Zealand and the USA
- has become the world vice-champion on a long flat track twice

AUGUST 1968 AND THE ARMY SERVICE AMONG MOTORS

Like every young man in Czechoslovakia at the time, Jiří Štancl was expected to do compulsory military service after reaching adulthood. “After my first twenty days in the army, the Russians arrived. At about eleven o’clock in the evening we heard the rumble of planes and helicopters... The alarm was

Se synem na motorce
Jiří Štancl and his son on motorcycles.

sounded. They forced us out and we didn't even know what was happening," he recalls the dramatic moments when the troops of the Warsaw Pact countries under the leadership of the Soviet Union invaded the territory of Czechoslovakia. "One of our commanders, who was a bit of crazy, wanted us to dig foxholes and shoot. But another officer finally gave the order that we should stay in the barracks. Then we heard that the occupiers had heavy machine guns ready on the posts in the fence. We only had a few live bullets per soldier anyway, so they would have easily scattered us."

KIDNAPPED BY THE RED STAR

Because, according to the law, all citizens of socialist Czechoslovakia were obliged to work, he had to find a job immediately after completing his military service. "I wanted to keep racing for the Red Star police sports club, but I didn't want to become a cop for that. So, I worked as a mechanic in the garages of the Prague Transport Company for about two months. But because the management of the speedway section of the club was very interested in me, one day a police car simply arrived at the garage, they loaded me up, took me with all my belongings to their headquarters in Veleslavín and made me sign an agreement according to which I became a sportsman instructor of the Red Star Prague," Jiří Štancl describes the recruiting methods of that time.

VICTORY IN THE GOLDEN HELMET

In 1974, he won the Golden Helmet, one of the oldest speedway races in the world, for the first time. He beat the already legendary New Zealander Ivan Mauger, probably the greatest speedway personality of all time. "He couldn't swallow it at all. He kept following me and asking: "Jiří, just tell me! How did you overtake me?" recounts a visibly moved witness even years later. "And it was that victory that later opened to me the door to the World Champions Tour of Australia, New Zealand and the USA."

WORLD CHAMPIONS TOUR

The milestone in his sports career was undoubtedly the year 1976. That year, New Zealanders Ivan Mauger and Barry Briggs – world speedway stars of the first-magnitude – invited the promising competitor, whom they had met on the victory podiums at the Golden Helmet, the Luboš Tomíček Memorial and in the long track races, to take part in the World Champions' Speedway Series exhibition, which they were hosting. Even though, of course, Jiří Štancl could not boast of the title of world champion, after completing all the necessary permits and other requirements for the trip to the West, he was given a unique opportunity not only to compete in a friendly way with the most successful colleagues, but also to visit New Zealand and Australia.

The second event of the memorable year 1976, which significantly moved Jiří Štancl forward from the sporting point of view, was when, through the intercession of the multiple world champion (and also the Jawa factory rider) Dane Ole Olsen, he obtained permission to travel to Great Britain and strengthen the ranks of Olsen's English club Coventry Bees. Thus, he became the third Czechoslovak speedway rider in history who could learn from international riders in the local professional league which was then the world's top.

Nadšení diváků po prvním vítězství ve Zlaté přilbě v roce 1974

Spectators' excitement after winning the first Golden Helmet in 1974.

WE WERE TOLD: “REV UP THE ENGINES!”

After the end of the season in Coventry, Jiří Štancl went to the World Champions Tour for the second time. In addition to Australia and New Zealand, that time he and his famous colleagues visited the United States of America, where, besides racing, they enjoyed the Californian sun and beaches. Immediately after returning to Prague, however, he felt a completely different reality of the normalizing Czechoslovakia. On 16 March 1977, the closely watched funeral of the philosopher Jan Patočka, who died of a stroke after being interrogated for many hours by the state security, took place in Břevnov, Prague. He was the first victim of communist

První start ve Zlaté přilbě, rok 1969
First start in the Golden Helmet, 1969.

repression after the Declaration of Charter 77 was issued, and the StB – the state security – tried their best to disrupt the funeral of the opponent of the regime. The participants of the funeral were being pointedly watched and bothered by undercover police officers and a police helicopter was flying low over the cemetery disturbing the eulogy. And from behind the wall of the speedway stadium of the Red Star, which is located near the cemetery, the loud revving of the engines of the racing motorcycles was heard. “We had to start the motorbikes. That was an order. We were members of the National Security Corps (SNB) and we had to obey it. If you hadn’t come, you would simply have been fired,” comments the witness.

ONE STEP BELOW THE TOP

Jiří Štancl returned to the English league as a guest several more times. In the 1978 season, he won the prestigious competition with the Coventry Bees club and managed to repeat this considerable success two years later with the Reading Racers club. In the early 1980s, he still reigned over the oval tracks in our country and did well in international pairs and team competitions, but he increasingly concentrated on the long flat track. In 1983 (and again two years

after that) he achieved his best individual result in it – he became the vice-champion of the world.

He wanted to free himself from his duties in the home country, but it was not easy at all. After unpleasant negotiations, in 1985 the officials allowed him to terminate his employment and go to the Federal Republic of Germany for “commercial contacts”, but he lost his Czechoslovak racing license. So, he raced in the Bundesliga with a German license – and after one victory, the German national anthem was played for him on the victory podium. “I had to write to the organizers asking them to play the Czechoslovak anthem next time I win again. And, of course, there was a lot of explaining to do at home,” he smiles. The worst thing was that the officials, in addition to the ban to participate in most domestic races, deprived him of the opportunity to represent Czechoslovakia...

THE SET BAR REMAINS

Various attempts by the officials to blacken his reputation, to blame him for the failures of other Czechoslovak competitors, as well as the constant throwing of sticks under his feet (or better said under his wheels) were never-ending. “They didn’t

Během odpočinku při závodech v Adelaide
During a break at the races in Adelaide

even want to let me enter the stadium in Pardubice,” the witness shakes his head. When he decided to end his twenty-year career after the 1987 season, during which he represented Czechoslovakia and the Jawa brand extremely successfully, he was not even allowed to organize a farewell race for the fans. So, Jiří Štancl said goodbye to racing in the German town of Neustadt an der Donau, where he started to race in the Bundesliga. “I think I set the bar very high for everyone.” He himself returned to speedway many years later as a youth coach. Speedway achievements of Jiří Štancl Senior have been surpassed by none of his compatriots to this day. ●

pont **to go**

Pohodlné Obchody Na Trase

Convenient shop on the rail route

29 x v ČR

www.ponty.cz

energit®

ŠŤAVNATÁ ENERGIE DO KAPSY

M9

- s obsahem vitaminů, minerálních látek a rostlinných extraktů
- přírodní aromata a skvělá ovocná chuť

Legendární
značka vitaminových
a energetických
tablet

Vinice Šobes v Národním parku Podyjí

Loucký klášter ve Znojmě

Vinice Peklo v Šatově
s ochutnávkovým stánkem

Společnost **ZNOVÍN ZNOJMO a.s.** je významným pěstitelem vinné révy ve vlastních vinohradech a výrobcem širokého sortimentu kvalitních vín rozmanitých odrůd a chutí, která uspokojí všechny typy zákazníků. Pro značku je typický neustálý vývoj, reagující na požadavky trhu a aktuální vinařské trendy, zavádění moderních technologií, postupné inovace provozů i místní tradice, vycházející z jedinečného terroir jižní Moravy.

Firma si **již 30 let** zakládá na poctivém a přátelském přístupu k zákazníkům, pro něž je k dispozici jak síť firemních prodejen a distribučních center, tak e-shop. Ruku v ruce s výrobou vín jde i Vinařský turistický program, který vám představí naše vinice, sklepy a další krásná místa Znojemska.

Vína hrdá na svůj původ

www.znovin.cz

Znovín Znojmo

znovinznojmo_official